JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1861. Zaturdag 16 November. N°. 92.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaja* bij LE BUY & Co.; te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN HORT; te *Madioen* bij C. A. VAN DER VOORT; te *Patany* bij H. E. VAN WIJK, Rz.; te *Muntok* bij H. ORTH; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Rokin te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* ... f 12,50.
» » » » *Java* ... » 15,—
» » » » *Buitenbezittingen* ... » 17,50.
» » » » *Nederland* ... » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, geen partij.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eenste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIËN.

Getrouwd:

J. F. L. KESSLER
en
D. J. A. KOENEN.

Batavia, 15 November 1861. (3975)

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER, *J. W. C. Ziegeler*, echtgenoot van

W. DE VAL.

SEMINIS (Borneo-Westkust), den 6 November 1861.
Eenige kennisgave. (3988)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *E. M. L. Ockerse, Bédier de Prairie.*

SAMARANG, 7 November 1861. (3951)

Bevallen van een ZOON, *R. Freüss*, geliefde echtgenoot van

F. KNITTEL, Dzn.

BATAVIA, 10 November 1861. (3932)

Bevallen van een ZOON, *J. C. Bodde, ten Brummeler.*

BATAVIA, 12 November 1861. (3928)

Bevallen van een ZOON, *G. J. Vlaanderen, Ruijgers.*

MUNTOK, 20 October 1861. (3972)

Bevallen van eene DOCHTER, *S. Stibbe, van Gigch.*

SINGKAWAN den 25 October 1861. (3925)

Onlangs ontvingen wij het voor ons maar al te droevig berigt van het overlijden van onzen beminden vader en behuwd-vader, *Willem de Val.* Op den 16den Augustus jl. van verlof uit Nederland teruggekeerd overleed hij den 7den September daaraanvolgende in het Hospitaal te *Weltevreden*.

W. DE VAL.
J. W. C. DE VAL.
Ziegeler.

SEMINIS (Borneo's Westkust)
den 4sten November 1861.
Eenige kennisgave. (3989)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 18 November

zullen nog worden verkocht:

P. M. 20 kisten à 50 pees SHIRTINGS.
P. / S. & G. 3 — 1 kist 30 doz. HOOFDDOEKEN.
» 4 — 1 » » 5 corges SUMATRA SARONGS.

Alles min of meer beschadigd.

Verder:

9 balen ROOD GAREN.
10 id. Holl. GOENIEZAKKEN.
50 picols BLOKLOOD.
40 kistjes SLAOLIE.
Eene partij LIJNOLIE,

en

Eene groote partij

Hollandsche Provisiën in blik,

in koopen geschikt voor *huisselijk gebruik.*

(3976) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie

op Maandag den 18den November 1861,

voor het Commissiehuis van

John Pryce & Co.,

à 4 pCt. *Vendusalaris*,

VAN DIVERSE BESCHADIGDE

LIJNWADEN,

Rood Garen, Japansche Pijongs, Schutsels, Naaidoozen, Aardewerk, een Factuur Lamperijen, Waslucifers, Tafelmessen, Bagatelle Tafels, Kopieer-Persen, IJzeren Geldkisten, Jagtgeweeren in kistjes, Schotelrekkers, Wagen- en Bendie Lantaarns, Wagen Assen en Veeren, etc. etc.

VERDER VAN

100 zakken KOFFIJ,

en eene groote Partij *ZEGGEN.* (3947)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 18 November 1861,

zullen nog verkocht worden:

2 SPAN PREANGER PAARDEN.

Eene partij *Grisseesche* LEKSTEENEN.
20 kisten Superieuren VATWIJN.

(3983) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie

Van Dingsdag avond in de Harmonie

zullen worden verkocht:

PARTITUREN VOOR PIANO EN ZANG,

van Opera's van Auber, Bellini, Donizetti, Rossini, Meijerbeer, Verdi, enz.

alsmede:

2 Bandoniums, eenige Debuscopen of patronenspiegels, enz.

(3974) H. M. VAN DORP.

Vendutie

Dingsdag den 19den November,

voor het commissiehuis van

J. SPEET,

van 28 kisten Parijsch SPEELGOED,

bestaande in

prachtige gekleede **POPPEN**, Sabels, Percussie Geweren met Bajonet, fraaije geografische en andere Legkaarten, Tooverlantaarns, Magneet Visschen en Eenden, Trommels, Harmonicas, Zweepen, Karwatsen, ongekleede Poppen met beweegbare oogen, Bouw Dozen, Tuinen, Huzaren en Zouaven, Wagens, Bendijs, Kasten, Kadootjes, Elastieke Ballen, dito met figuren, kleine Landglobes en eene menigte andere voorwerpen, alles in geassorteerde kopen genummerd, en *Maandag te bezigtigen.*

Men kan zich op deze Vendutie voor weinig geld voorzien voor de op handen zijnde kinder feesten, daar dit Speelgoed het nuttige en aangename in hooge mate vereenigd.

Op deze Vendutie zal mede worden verkocht:

BOTER V. D. L. in dubb. fust. Beste witte **BROODSUIKER** in kleine Mandjes, voor huiselijk gebruik, GLAZEN DAKPANNEN, alsmede:

zes kisten Vogelnesten.

(3940)

BOEKEN-VENDUTIE,

Op Maandag en Dingsdag den 18 en 19 dezer, zal de Ondergeteekende in een der Localen van de Harmonie, telkens des avonds ten half 8 ure, verkoopen:

Eene uitgebreide collectie

BOEKEN,

in verschillende Talen en Vakken,

waaronder eene verzameling

KINDERBOEKJES in geassorteerde koppels,

FRANSCHE ROMANS van de meest gezochte Auteurs, enz.

PHOTOGRAPHISCHE KUNSTALBUMS, enz., enz.

De CATALOGUS wordt a. s. Zaturdag verzonden.

(3942) H. M. VAN DORP.

Op de Vendutie

van Dingsdag, den 19den November

bij

J. SPEET,

zal mede worden verkocht:

6 kisten fraaije groote leijen,
1 vat en eene kist fijne griffels,

met goud en kleuren beplakt. (3941)

Op de Vendutie

van Dingsdag den 19den dezer,

voor het Commissiehuis van

J. Speet,

zal nog worden verkocht:

Een partijtje pas aangebragte

BOTER,

in vaten van 80 Amsterdamsche ponden.

Deze Boter is zeer geschikt voor huisselijk gebruik en bijzonder voor Logementen of groote huisgezinnen, daar ieder vat zoo veel inhoud als *achtgewone* vaatjes; dezelve worden bij enkele vaten verkocht en daags voor de Vendutie kan men de vaten zien en de kwaliteit onderzoeken. (3992)

VENDUTIE

op Dingsdag, 19 November 1861,

WEGENS VERTREK,

voor het woonhuis van den WelEdG. Heer

A. SCHOUTEN,

in Gang KATAPANG, door

Van Slooten, Morgan & Co.,

van eenen netten INBOEDEL, bestaande uit: Spiegels en Schilderijen, Engelsche Hang- en Tafellampen, Canapés, Tafels, Stoelen, Kasten, IJzeren en houten Ledikanten, Consoles, Porceleinen, Glas- en Aardewerk, Matten, Martevanen.

VOORTS NOG:

1 zoo goed als nieuwe VIS-À-VIS, 1 MIJLORD, 1 BENDIE, drie Spannen goedloopende en perfect gedresseerde MACASSAREN (Schimmels), TUIGEN, etc.

(3945)

VENDUTIE

op Woensdag, den 20sten November 1861,
ten huize van Mevrouw

BODEMAN

op het Koningsplein, over de Race stand, door

John Pryce & Co.,

van

DIVERSE MEUBELEN.

Paarden en Rijtuigen,

kunnen worden bijgebragt. (3948)

VENDUTIE

Op Donderdag 21 November 1861,

wegens vertrek voor het woonhuis van den heer

ONDAATJE, (*Passer-Baroe*) *Noordwijk*,

door

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

van

CANAPE'S, STOELEN, KASTEN, TAFELS, LEDIKANTEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, HANG- en TAFELLAMPEN, PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWERK, RIJTUIGEN, PAARDENTUIGEN, etc.

(3991)

Vendutie

op Vrijdag den 22sten November 1861,

voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & CO.,

van

Lijnwaden,

als:

Drills, Madapollams, Shirtings, benevens 30 fraaije Knaapjes, 10 stel à 5 koperen Presenteerbladen, 250 stel Idem à 2 Bladen, 10 Kabinetjes, 10 Bijouterie Kistjes.

Verder:

Dranken en Provisiën.

Voorts:

eene STOOMMACHINE

van zes Paardenkrachten met Ketel geheel compleet.

en

IJZEREN RAMEN en DAKVENSTERS, IJZEREN HEKWERK, BALANSEN, BASCULES en

een Wanmolen

en

8 kisten fraai SPEELGOED,

in kleine Kavelingen. (3999)

VENDUTIE

op Maandag den 25 November 1861,

WEGENS VERTREK,

voor het Woonhuis van den Hoog Edel Gestr. Heer

G. VOGELPOOT,

Kebon Sierie, hoogte van *Tanah-Abang*,

DOOR

CASSALETTE & Co.,

van deszelfs goed onderhouden **INBOEDEL**, bestaande grootendeels uit Europ. MEUBELS, als: Ameublement bekleed met Velours d'Utrecht, Consoles met marmeren bladen, ronde en ovale Sophatafels, Uittrek-Eettafels, Speeltafels, Etagère en Boekenkasten, Spiegels en Schilderijen, uitmuntende Engelsche Muurlampen, Muur- en Tafellampen, Fransche Lampen met abat-jours, Pendules, een voor dit klimaat vervaardigde PIANINO enz. enz.

Mahoniehouten Kleerkasten, Toilet- en Scheerspiegels, IJzeren en Houten Ledikanten, Waschtafels met marmeren bladen enz., enz., Cristallen en Porseleinen Servies, Glas- en Aardewerk, Keuken- en Dispensgereedschappen, Matten en Leksteenen; Bloemen in potten, enz.

Verder:

4 Spannen deugdzame Paarden,

ENGELSCHE TUIGEN,

waaronder voor vierspan,

1 sterke en gemakkelijke Reiswagen,

1 PALANQUIN,

VISAVIS enz.

Alles zondag te voren 24 dezer, voor een ieder te bezigtigen. (3906)

OP DE VENDUTIE

Vrijdag den 22 November aanstaande

voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & Co.,

zullen nog worden VERKOCHT: de navolgende

LANDBOUWKUNDIGE INSTRUMENTEN,

als:

Een ONDERGRONDPLOEG.
" AANAARDPLOEG.
" HANDAANAARDPLOEG.
" Driescharige HAKPLOEG met hefboom.
" Vijfscharige HAKPLOEG met dubbele hefboom.
" Driescharige SCHOFFELPLOEG met verzetbare risters.
" Houten EGGE met ijzeren tanden voor ligten grond.
" IJzeren EGGE voor kleigrond.
" IJzeren ronddraaijende EGGE.
" IJzeren KLUITENBREKER.
" MAISONTKORRELAAR.
" HANDKORENMOLEN.
" HAKSELSNIJDER met twee stellen extra Messen.
" IJzeren HEKELDORSCHWERKTUIG met Stroosschudder.
" Liggende IJzeren ROSMOLEN voor twee Trekdieren.
" KAF- of WANMOLEN met elf zeeften.
" Holle CILINDER van dun plaatijzer tot zuivering en sorteering van Cochenille.

(3998)

VENDUTIE

op Donderdag 21 November 1861,

voor het Commissiehuis van

Gebrs. Roselje & Co.,

van BOTER, ordinaire en fijne WIJNEN, Vingerglazen, Savons, Cartonnages, Fransche Klokken, Engelsche Hemden, gouden en vergulde Horologien, Sokken en Kousen, gebleekte en gedrukte Shirting, Fransche Madapollams, Gordijngoed, etc.

alsmede:

15 collis beschadigde Lijnwaden. (3997)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 25sten dezer, ten huize van den HoogEdelG. Heer G. VOGELPOOT, zullen alsnog uitboofde van vertrek worden verkocht:

Een goedgedresseerd sterk en gezond Sandelwood RIJPAARD.

Een bijna nieuwe Engelsche BENDIE met een zeer goed PAARD en slechts weinig gebruikt Engelsch TUIG.

(3987) CASSALETTE EN Co.

VENDUTIE

op Woensdag den 27sten November,

zullen de ondergeteekenden voor de Pakhuizen van de Heeren B. ANDREAS & Co. aan de Groote Rivier ten overstaan van de Bataviasche Weeskamer, ten 11 ure precies publiek VERKOOPEN:

HET TOKO-GEBOUW,

thans geoccupeerd door de firma B. ANDREAS & Co., gelegen aan de Groote Rivier, blok L., deel Oost, verponding No. 8986, alsmede:

HET HUIS EN ERF,

gelegen nabij het Koningsplein, aan den weg naar Parapattan, Blok M. 3de deel, sectie IV, Verponding No. 8259, vroeger geoccupeerd door den WelEd. Heer B. ANDREAS.

(3907) JOHN PRYCE & Co.

VERKOOP VAN EFFECTEN.

Op eenen nader te bepalen dag in het begin der volgende maand zullen de Ondergeteekenden op publieke *Vendutie* verkoopen:

25 Aandeelen in de JAVASCHE BANK
10 " in de BATAVIASCHE ZEE- en BRANDASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.
4 " in de NEDERLANDSCHE LLOYD.
5 " in de ESCOMPTO MAATSCHAPPIJ.
5 " in de SOERABAIJASCHE ZEE-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.
18 " NED. IND. STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ.
" in het BATAVIASCH PRAAUWENVEER.
5 " KINSIEN MIJNONTGINNINGEN en
5 " IJSSOCIETEIT.

(3990) JOHN PRYCE & Co.

---

v. Walchren & v. Dorp,

HANDEL-, TOKO- EN COMMISSIEHUIS.

ROODE BORDEAUX WIJNEN op fust en in kisten afgetapt.
Fijne Roode en Witte BORDEAUX WIJNEN.
BOURGOGNE WIJNEN.
Fijne en Ordinaire RHIJN- en MOESELWIJNEN.
Roode PORTWIJN op fust en op flesschen.
Witte Idem op flesschen.
Fijne en Ordinaire MADEIRA en TENERIFFE WIJNEN op fust en op flesschen.
Prima en Ordinaire CHAMPAGNE WIJNEN.
Holl. BIER, Eng. BIER, Bayersch BIER } in soorten, op fust en op flesschen.
Fijne en Ordinaire Fransche COGNAC op fust en op flesschen.
Bessen GENEVER; Genever A.V.H. en andere goede merken.
Gekurkt SELTERSWATER.
Hollandsche, Fransche, Engelsche, Duitsche } PROVISIEN in BLIK, enz.
GESLAGT in flesschen en vaatjes.
Gezouten RUNDVLEESCH in vaatjes.
Gerookte OSSENMUISJES en SAUCIJS DE BOULOGNE in blik.
Gerookt VLEESCH en HAMMEN.
Diverse soorten KAZEN.
Diverse merken BOTER.
MANDARIJN GEMBER.
KOEK, BANKET, SUIKERWERK en GEDROOGDE VRUCHTEN.
Poeder- en andere CHOCOLAAD, JAMS, MOSTARD, ZUREN, GENUAOLIE, AZIJN, etc.
SPIEGELS en SCHILDERIJEN.
Eng. HANG-, TAFEL-, MUUR- en KANTOORLAMPEN.
PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWERK.
TAFEL- en RIJTUIGKAARSEN.
TAFELGOED in stukken, HANDDOEKGOED, DAMAST, TAFELKLEEDEN, TOILENET in soorten.
Divers PLEETWERK.
Berlijnsch-zilveren LEPELS en VORKEN in stellen.
Eng. TAFELMESSEN in stellen.
Manilla- en Havannah SIGAREN in soorten.
BIJOUTERIEN, PARFUMERIEN en GALANTERIEN.

(3996)

Belangrijk Berigt.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat met 1 October e.k. in Nederland zal ophouden te verschijnen het Weekblad *"Nederlandsch-Indië,"* doch dat te gelijkertijd te *'s Gravenhage* het licht zal zien eene DAGELIJKSCHE COURANT, die den titel zal voeren van:

NIEUW DAGBLAD VAN 'SGRAVENHAGE,

Staat- en Letterkundig Nieuwsblad voor Moederland en Nederlandsch-Indië.

Van dit *"Nieuw Dagblad"* zal eene volledige **Mail-Editie** worden uitgegeven, die met de bestaande Mail-Editiën in alle opzigten zal kunnen wedijveren.

Het eerste Nommer daarvan zal in de maand October uit Nederland verzonden worden.

De tegenwoordige geabonneerden op het Weekblad *Nederlandsch-Indië* zullen deze nieuwe Mail-Editie tot 1 Januarij e.k. ontvangen, ter vervanging van genoemd Weekblad, zonder verhooging van prijs.

Met 1 Januarij 1862 is de prijs, per Jaargang, vastgesteld, voor de tegenwoordige geabonneerden op het Weekblad *"Nederlandsch-Indie"* ƒ 25.—
voor alle nieuw aankomende geabonneerden ƒ 30.—
bij *vooruitbetaling*, zijnde ƒ 11.— en ƒ 6.— goedkooper dan alle andere MAIL-EDITIEN.

Abonnementen worden aangenomen voor geheel Java en de Buitenbezittingen en PROEFNOMMERS zullen te verkrijgen zijn bij

ZEEHANDELAAR & Co.,

Toko, Venduliën, Commissiehuis,
Passer-Senen.

(3965)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

RIJSWIJK,

VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks geopend van half acht tot 10 uur.

(3909)

F. VILLETTE

van Parijs,

Machinist en Suikerfabrikant,

komende van *America*, alwaar hij het beheer over groote Suikerfabrieken gevoerd heeft, biedt zijne diensten aan voor Suikerfabrikanten op Java.

(3978) *Hotel L'Univers.*

Met toestemming van den Resident van Batavia.

Dingsdag, Donderdag en Zaturdag,
den 19, 21 en 23 dezer
EENE VOORSTELLING
van

RISLEY'S CIRQUE,

vermeerderd met een gedeelte personeel en paarden van het vertrokken gezelschap paardrijders van den Heer LEWIS.

in het nieuwe gebouw op Tanah-Lapang Glodok.

Het **PROGRAMMA**, dat nieuwe en gevarieerde toeren aankondigt, zal algemeen verspreid worden.

Prijzen der plaatsen:

1ste Rang ƒ 3.—, 2de Rang ƒ 2.— 3de Rang ƒ 1.— terwijl er eene **getraliede loge** voor de **Chinesche Dames** ingerigt is à ƒ 1.—

KINDEREN beneden de 10 jaren betalen de helft.

(4000)

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

RECEPTIE

in den 1sten Graad

op Donderdag, den 21 November 1861
des avonds ten 8 ure.

De 1sten Secretaris:
J. P. LOURAN.

(3975)

Op nieuw ontvangen:

Eenige keurige

AMERIK. RIJTUIGEN.

(3911) CASSALETTE & Co.

COMMISSIEHUIS
van
J. SPEET.

Bij den ondergeteekende zijn steeds voorhanden:

Fraaije Nieuwe

TENTWAGENS,

Mylords, Handwagentjes,

BENDIE'S. PALANQUINS,

alles tegen zeer matige PRIJZEN.

(3912) J. SPEET.

Direct Ontvangen:

een zeer klein partijtje

CHAMPAGNE,

1e *kwaliteit* van

Renandin Bollinger & Co.

Deze superieure Wijn is de eenigste, welke in de laatste jaren door de *Aristocratie* „WEST END & JOCKEY CLUBS" te *London* wordt gedronken.

Met dezelfde gelegenheid ontvangen een partijtje

ECHTE VEUVE CLIQUOT'S CHAMPAGNE.

naar hier verzonden door de Agenten de Heeren GRELLET EN Co., welke de echtheid en kwaliteit van dezen Wijn guaranderen.

(3934) GEBRS. BEIJNON.

In Commissie ontvangen:

PUIKE HAMMEN,

à ƒ 3,50.

KOOLTEER per vat à ƒ 10,50.

(3951) VAN DEN BIESEN EN MODDERMAN.

[illegible] heeft de eer te berigten, dat hij zijne

Horologiemakers-Affaire

VERPLAATST heeft van **Manga Bezaar** naar de **Sluisbrug**, in het huis vroeger geoccupeerd door den Heer **FABRI**, en zich tot alles aangaande het

Horologiemakers-vak
en het
PIANOSTEMMEN
AANBEVEELT!

(3930) C. F. MÜLLER.

VAN ARCKEN & CO.
JUWELIERS,
Instrument- en Uurwerk-Fabriekanten
van
Z. M. den Koning der Nederlanden,

hebben de eer het publiek bij deze te berigten, dat zij hun Etablissement alhier hebben gevestigd tegenover de HARMONIE, naast de Toko van den heer Saijons, en ruim voorzien zijn van zeer prachtige en uitmuntende

UURWERKEN

enz. enz., welke zij door hunne Associatien met de grootste Fabrieken in Europa, in staat zijn tot uiterst geringe prijzen te verkoopen.

Alle nieuw geleverde Uurwerken worden twee jaren en alle gerepareerde een jaar door hen gegarandeerd.

Tevens zijn zij geneigd Abonnementen per jaar aan te nemen voor onderhoud van PENDULES en andere UURWERKEN. (3777)

Fabriek en Magazijn
VAN
LAARZEN
EN
SCHOENEN,
VAN
C. H. ZIEGELAAR,
Dam, 522, Amsterdam.

		het paar.
Stoffen Heeren Bottines	ƒ	3,50
Verlakte Heeren Bottines met Elastiek	„	4,50
Bal en Gala Heeren Schoenen met Rosetten.	„	4,50
Stoffen Dames Laarsjes	„	2,50
„ „ „ met hakken	„	3,—
„ „ lage Schoenen	„	1,50
„ „ Bottines	„	1,75
„ „ „ met Elastiek en Rosetten.	„	2,50
Goudleeren lage Dames Schoenen	„	1,75
„ „ „ „ met Rosetjes	„	2,—

Honderde soorten van KINDER LAARSJES en SCHOENEN, alles is naar de nieuwste en netste modellen van *Parijs* en *Londen* en van de beste kwaliteit.

Om de juiste maat over te zenden, gelieve men slechts op een strookje papier de lengte en breedte van de voeten aan te teekenen.

WINKELIERS en GROSSIERS hebben naar kwantiteit hunner bestelling rabat.

Alles af te leveren *à contant* in *Amsterdam*, brieven en pakjes *franco*. (3881)

W. J. OLLAND
Horologiemaker, Batavia.

Reparatie van UUR- en SPEELWERKEN,

Assortiment van

Gouden- en Zilveren Horologien,

Pendules en Regulateurs.

(3964)

In Commissie Ontvangen:

alle soorten van

MEUBELEN,

van Indisch maaksel tegen zeer billijke prijzen.

(3952) VAN DEN BIESEN EN MODDERMAN.

Verwisseling Kantoor
VAN
J. SPEET.

Handel in gouden en zilveren Speciën.

Thans zijn voorhanden:

HOLLANDSCHE MUNT:

Heele en halve gouden WILLEM STUKKEN.		
Oude gouden DUKATEN.		
Nieuwe	do.	do.
Dubbelde	do.	do.

ENGELSCHE MUNT:

Engelsche gouden SOVEREIGNS.			
Halve	do.	do.	do.
Australia	do.	do.	do.
Halve	do.	do.	do.

FRANSCHE MUNT:

Gouden NAPOLEONS	van	100	frs.
do.	do.	40	„
do.	do.	20	„
do.	do.	10	„
Zilveren 5 frs. STUKKEN.			

NOORD AMERIKAANSCHE MUNT:

Gouden EAGLES	van	20	Dollars.
do.	do.	10	do.
do.	do.	5	do.
do.	do.	2½	do.

Heele, halve en kwart gouden SPAANSCHE MATTEN.

Zuid-Amerikaansche gouden DOUBLOENEN.
Mexicaansche zilveren DOLLARS.

NB. Alle soorten van vreemde GOUDEN en ZILVEREN MUNTSPECIEN worden ten kantore van den Ondergeteekende in verwisseling aangenomen tegen *Indisch Courant*, volgens den koers van den dag.

(3926) J. SPEET.

Lees Hier!

Jacatra.

PORTIONS-TAFEL.

Dit ETABLISSEMENT wordt **18 November** aanstaande **GEOPEND**, en zal van des ***morgens zes*** tot des ***avonds zes ure toegankelijk zijn.***

Hetzelve is gelegen op het **STADHUISPLEIN** zijdelings van de Toko der Heeren Gebrs. BEIJNON in het lokaal vroeger geoccupeerd door den Heer J. F. TENTEÉ.

Abonnementen per maand worden aangenomen à ƒ 30.— per persoon. (3908)

ƒ 10,200.—

Te verkrijgen op eerste verband.

Adres: bureau van den *Java-Bode.* (3929)

TE KOOP voor ƒ 450.—

een fraai goed gedresseerd Maccassaarsch

RIJPAARD,

MET ZADEL EN TUIG.

Adres: Bureau *Java-Bode,* (3935)

Ingevolge acte op 2 Mei jl. voor BRUNO TIDEMAN, *Notaris te Amsterdam* verleden, behoorlijk geregistreerd, heeft de ondergeteekende GERARD FRÉDÉRIC WILLE, Koopman alhier, ***de bijzondere en algemeene Volmagt*** van den Heer BERNARDUS JOHANNES JOSEPHUS FRANCISCUS BAHLMANN Koopman wonende te *Amsterdam*, handelende onder de firma van

BAHLMANN & Co.,

voor zooverre betreft de handelsbelangen van de te dezer plaatse met ingang van 25 Junij 1860 voor vijf jaren opgerigte firma **BAHLMANN & Co.** te *Batavia*, van welke de Heer BAHLMANN voornoemd uitsluitend de teekening heeft en waarvan het doel is de uitzending door den gerant en voor rekening van deze firma van **Hollandsche, Engelsche en Duitsche doch geene Fransche Manufacturen ter verkoop op Java.**

G. F. WILLE.

BATAVIA, 12 November 1861. (3944)

Benoodigd scheepsruimte voor den overvoer van deze plaats naar **Sydney**, van de lading van het Amerikaansche Barkschip *Rosette*, bestaande uit pl. m.

9477 pikols Suiker in zakken,
1122 „ Manila Touwwerk,
875 „ Koffij,
115 kisten Sigaren.

Reflecteerenden genegen de bovenstaande Goederen over te voeren, worden verzocht hunne Inschrijvingsbilletten in te zenden aan het *Consulaat der Vereenigde Staten van Noord-Amerika* op den 19 dezer, vóór 12 ure, bij hetwelk informatien zijn te bekomen.

BATAVIA, 16 November 1861. (3994)

Shiproom is wanted for the conveyance from this port to **Sydney** of the following Cargo of te barque *Rosette*, say about,

9477 peculs Sugar in bags,
1122 „ Manila Rope,
875 „ Coffee,
115 cases Cheroots.

Parties desirous of forwarding the above Merchandise are requested to send in their tenders to the *United States Consulate* at this before noon of the 19th inst. Any further information can be obtained on application at the above named Consulate.

BATAVIA, 16th November 1861. (3993)

Attentie.

Iemand uit Amsterdam (*Nederland.*) oud 27 jaar, gehuwd, zonder kinderen, geexamineerd Apotheker, zag zich liefst in eene Fabriekzaak of in eene andere betrekking in Neerl.-Indie geplaatst.

Hierop reflecterende adresseere zich onder Lett. W. bij den kantoor Boekhandelaar H. G. KOSTER, HGzn. Amsterdam. (3927)

Lees Hier!

Iemand met kapitaal zoekt Deelgenoot te worden in eene Landelijke Onderneming. Hij zoude echter verkiezen eerst eenige maanden in eene ondergeschikte betrekking daarin werkzaam te zijn.

Adres *Java-Bode* Nommer dezer Advertentie. (3939)

Een werktuigkundige, thans te Batavia, zoekt eene plaatsing aan eene suikerfabriek. Van zijne geschiktheid kan hij de beste getuigschriften produceeren.

Adres onder Lett. **P.**

(3980) Bureau Java-Bode.

TE KOOP

Eene goede Bendie, twee paarden, tuig en stalbenoodigheden. *f* **500.**—

Adres bureau Java-Bode. (3977)

TE HUUR

EEN **HUIS**,

in de BERENDRECHTSLAAN.

Adres:

(3943) A. THIEBAULT.

Tegen 1 Januarij aanstaande wordt in de omstreken van RIJSWIJK of het KONINGSPLEIN

Te Huur gevraagd:

EEN RUIM WOONHUIS
ter huurwaarde van *f* 250 à *f* 350.— 's maands.

Adres onder Lr. O. aan het Bureau dezer Courant.

(3971)

NEDERLANDSCH INDISCHE

Escompto-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat tot nadere kennisgave **GELDEN IN DEPOSITO** zullen worden aangenomen op de volgende Rente Basis:

bij 14 dagen opzegging	tot	4½ pCt.	's jaars.
Op 3 maanden vast	„	5	„
„ 6 „ „	„	5½	„
„ 12 „ „	„	6	„

Namens het Algemeen Bestuur,
TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

(3913) *Directeuren.*

Bataviasche IJssocieteit.

In de ALGEMEENE VERGADERING van Deelhebbers gehouden den 12den dezer, is ter vervanging van den Heer D. J. BIJLEVELD, die wegens vertrek als kommissaris is afgetreden, als zoodanig benoemd de Heer G. A. DE LANGE.

Het Bestuur der Societeit voornoemd:
A. J. W. VAN DELDEN,
(3979) F. H. TIEDEMAN.

Nederlandsch-Indische
ZEE- & BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Genoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend bereid tot het sluiten van verzekering tegen schade door

BRAND

te veroorzaken, hetzij op **Suiker-, Koffij-, Thee-** of andere **Etablissementen** en **Inventaris**, als op **Woonhuizen**, alsmede **Inboedel** en **Meubilair**, waarvan de premie bedraagt tusschen 25 en 75 cents 's jaars voor iedere verzekerde *f* 100,—, afhankelijk van den stand van het perceel en zijne belendingen.

Namens het Bestuur:
P. TIEDEMAN, JUN., *Directeur.*
F. H. TIEDEMAN, *id.*

Agenten op Java:
FRASER, EATON & Co., te *Soerabaija.*
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang,*
SAPORTAS & Co., *Cheribon.* (3962)

NORTHERN ASSURANCE COMPANY,

gevestigd te LONDON sedert 1836.

Brand- en Levensverzekering

KAPITAAL GROOT **1,295,760** PONDEN STERLING.

De Ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, gaan steeds voort met het sluiten van Polissen van Assurantie op de meest billijke en voordeelige voorwaarden op WOONHUIZEN, met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN.

(3969) MORGAN, MELBOURN & Co.

Nederlandsch-Indische

ESCOMPTO-MAATSCHAPPIJ.

Het Algemeen Bestuur maakt bekend, dat in de op heden gehoudene **ALGEMEENE VERGADERING** van Stemgeregtigde Deelhebbers, ingevolge art. 4 der Statuten, besloten is tot de uitgifte der tweede Serie van Aandeelen en wel van 500 stuks elk van ***Duizend Gulden.***

De koers der uitgifte is bepaald op 102 percent. Inschrijvingen worden opengesteld, ten kantore der Maatschappij van af heden tot Ult. December e. k., (***Zon en Feestdagen uitgezonderd***).

Tegenwoordige Aandeelhouders behouden tot dien datum een preferent regt op de nieuwe Aandeelen en zal bij meerdere deelname, de verdeeling ponds pondsgewijze naar de nu op naam staande Aandeelen geschieden.

Bij onvoldoende inschrijving door tegenwoordige Aandeelhouders, zullen de overblijvende aandeelen voor het publiek op nader te bepalen waarden worden verkrijgbaar gesteld.

De betaling der Aandeelen ingeschreven vóór Ult. December dezes jaars moet geschieden binnen drie maanden na dien datum met bijpassing eener rente van 9 pCt. 's jaars van af den 1sten Januarij e. k.

Het Algemeen Bestuur voornoemd:
T. AMENT, } *Gedelegeerden.*
G. SUERMONDT }
D. J. BIJLEVELD } *Commissarissen.*
H. VAUPEL }
TIEDEMAN & VAN KERCHEM, *Directeuren.*

BATAVIA, 8 November 1861. (3884)

Steenkolen.

De Ondergeteekende sedert twee jaren een Contract gesloten hebbende tot levering van Steenkolen, door Pangerang *Abdulkadir*, Leenheer van *Koessan*, *Batoe Lijing en Poeloe Laut, Oostkust van Borneo*, is thans gereed om op aanvraage aan Heeren Reeders van Stoomschepen en Suikerfabriekanten, de benoodigde Steenkolen te kunnen leveren.

Van deze soort kolen mogt hij reeds aan het Gouvernement van Ned. Indien ***1500***, en aan verscheidene Particulieren p. m. ***3000*** ton leveren. Verder verwijst hij omtrent de deugdzaamheid der kolen naar de Rapporten van den Hoofd Ingenieur van het Mijnwezen in Nederlandsch-Indie, opgenomen in het Natuurkundig Tijdschrift Deel XIV, en naar andere ten zijne Kantore ter lezing liggende.

De prijzen waarvoor de kolen door hem op onderstaande plaatsen van boord geleverd kunnen worden zijn:

Te Makassar	*f* 22.—	per	ton.
„ Menado	„ 32.—	„	„
„ Ambon	„ 33.—	„	„
„ Banjermassing	}		
„ Bezoekie	}		
„ Probolingo	} „ 25.—	„	„
„ Passaroean	}		
„ Soerabaija, en verdere plaatsen op de Noordkust van Java	}		
„ Muntok	„ 26.—	„	„
„ Rioow	„ 27.—	„	„

D. N. BUIJS.

BATAVIA, 24 September 1861. (3995)

Machinerien.

De ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.
Ingenieurs te Londen,

hebben de eer te berigten aan Heeren SUIKERFABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden, dat door hen verwacht wordt per

Engelsch Schip ROSELLA,

EEN PATENT

STOOM-SUIKERMOLEN,

met cilinders van 24×48 Engelsche duimen,

waarvan specificatie en teekening bij de Ondergeteekenden ter inzage liggen, alwaar nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.,** hun Etablissement eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurend alom vermeerderende aanvragen van hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden gereed zijn alle ordere aan te nemen op STOOM- en WATER-SUIKERRIETMOLENS, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz., en op aanvrage specificatien en prijs opgaven kunnen verschaffen.

(3958) MACLAINE, WATSON & Co.

Op nieuw Ontvangen:

2000 fleschen van het wereldberoemde geneesmiddel

REVALENTA ARABICA,

van ***Barry du Barry & Co.***, te *London.*
Op 1/1 en 1/2 fl. tegen verminderde prijzen
à contant.

Verkrijgbaar bij
(3914) CASSALETTE & Co.

PILLEN CAUVIN.

Geen enkel Geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen, die de zoo bestendige oorzaken zijn van de ongesteldheden der vrouwen en van ieder die een zittend leven leiden moet.

Daar zij vooral uitstekende diensten bewijzen bij verkoudheden, aandoeningen der luchtorgen der longen, gal, enz. en bij ontstekingen en koorst, zijn zij vooral bij dit gure weer aan te prijzen.

Thans verkrijgbaar te Samarang bij
F. H. PRINGIERS,
te Soerabaija bij DE STURLER en FAGNOTTI,
„ Poerwakarta bij A. BEDIER en bij de Hoofddepôt-houders voor den geheelen Indischen Archipel.

(In het groot à Contant rabat).

(3954) GEBRS. BEIJNON.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Hoofdpijn, hartklopping, enz. worden dikwijls veeltijds veroorzaakt, door eenen slechten toestand van de maag en den lever, wordt dikwijls zeer verzacht door eene enkele dosis van die buitengewone pillen. Indigestie, of ongesteldheid der maag is somtijds vergezeld van eenen kuchenden hoest, ook is de hoest een teeken van het verteren, des levers. In dergelijke gevallen geven geneesheeren vrij algemeen kwik preparaten middelen even zoo nutteloos als gevaarlijk, sedert dat eene kleine dosis of in sommige gevallen eene grootere hoeveelheid van de pillen van Holloway nooit falen om zoowel de oorzaak en bij gevolg het mogelijk hoesten zelfs weg te nemen. De versterkende invloed van de middel op zwakke gestellen is inderdaad bewonderingswaardig.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—

Te Batavia bij S. B. van Kleeff & Co.
„ Buitenzorg „ M. G. Cheriman
„ Bandong „ [illegible]
„ Cheribon „ M. Blok en Co.
„ Samarang „ H. L. Lijon en Co.

de Groot, Kolff & Co. en de depôt agenten Soesman & Co. (3955)

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag, 16 November 1861, No. 92.

Voorhanden bij H. M. VAN DORP, te *Batavia*:

Agenda voor 1862. . . . *f* 5,—
Zak-Almanak voor huishoudelijk gebruik. 1,50
Kantoor-Almanak voor 1862, opgeplakt en onopgeplakt.

Mede verkrijgbaar te *Cheribon* bij M. BLOK EN Co. en te *Tagal* bij Mevr. de Wed. DORT.

(3916)

Boekhandel van H. M VAN DORP te *Batavia*.

Robinson Crusoe, Verhaal voor de jeugd.
Teekeningen op de Lei à 30 cent per stukje.
Guldens-Editie, compleet in 20 nette banden verguld op snede.
La Chaine des Marguerites, 2 vol.
Keijzer, de Zoon der menschen.
Wildermuth, Het te huis des vrouw.
Schmid, Bijbel voor kinderen.
Van Meerten. do.
Molster, Liederen en Gebeden.
Specker, Wandelingen door het leven aan de hand van den Bijbel.
Beets, Camera Obscura.
Ruth en hare vriendinnen.
Frobee Causeries d'une mère.
Claudius, Volledig Brievenboek.
Raspail, Jaarlijksch handboek der gezondheid voor 1861
Miss Yonge, Het huisgezin van Dokter May of de Madalievenkrans, 3 dln. *f* 18,—
Idem, Henriette Langford.
Charles Worth, Leven en Lieven.
Zschokke, Jezus Christus in zijn persoon en werken.
Darwin, Het ontstaan der soorten van dieren en planten door middel van de natuurkeus, 2 dln.
De Koran van Mohamed.
Gramberg, Schetsen van Afrika's Westkust.

(3936)

Gelithographeerde

VISITE KAARTJES,

Bij

(3957) H. M. VAN DORP.

PAPIER AMUSANT,

zeer doelmatig voor Schutsels, etc.,
à *f* 4,— per rol.
CARTES AMUSANTES pour diners et visites,
à *f* 5,— per 100.
Te bekomen bij den Boekhandelaar

(3918) H. M. VAN DORP.

Ter perse bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP te Batavia.

HET REGLEMENT

over het Beheer van Militaire Nalatenschappen,

zoo als dit thans bij het Leger in werking is.

(3986)

Ontvangen:

Jaarlijks Handboek der Gezondheid voor 186
door RASPAIL, *f* 3.—

(3966) H. M. VAN DORP.

Voorhanden:

HESEKIEL. Der Patricier und sein Haus. Eine Nürnbergische Geschichte, 3 Bd. . . *f* 6,—
BREIER. General Roszwurm. Historische Roman, 3 Bd. . . . . » 6,—
WILCKEN. Bilder aus dem deutschen Flottenleben, 1849. . . . . » 2,50
VÖLTE. Juliane von Krüdener und Kaiser Alexander, 3 Bd. . . . . » 12,—
RAU. Natur, Welt und Leben. Gedichte. . » 6,—
VON KLEIST Werke. . . . . » 5,—
AUERBACH. Dorfgeschichten, 4 Th. . . » 16,—
» Barfüszele. . . . . » 4,—
HEINE. Japan und seine Bewohner. . » 6,—
BAEDEKER. Die Schweiz, etc. . . » 8,—
» Belgien. . . . . » 4,—
» Belgien und Holland. . . » 4,—

(3967) H. M. VAN DORP.
BATAVIA 1861.

KANTOORBOEKEN,

als
Grootboek, Journaal, Kasboek, Rekening-Courantboek, etc.
Copijboeken en andere Bijboeken in diverse formaten.

(3917) H. M. VAN DORP.
Batavia 1861.

Ontvangen eene keurige verzameling

Hollandsche, Engelsche en Fransche LEES- EN PRENTENBOEKEN,

voor jongelieden en kinderen, VERWDOOZEN, PRENTEN, etc., etc., bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP,

(3915) te *Batavia*.

Ter Linieerfabriek en Kantoorboekbinderij van H. M. VAN DORP, te *Batavia*, bestaat gelegenheid ter vervaardiging van

KANTOORBOEKEN,
Rekening-Courant en Factuurpapier,

naar alle verlangd wordende Modellen, de banden in sterk Groen of Grijs Linnen of Leder, met en zonder Koperen Hoeken en Ruggen.

(3922)

Bij H. M. VAN DORP *zijn te bekomen:*

De Nieuwste Kinderboekjes, met Platen, keurig gebonden.
Schimmel- en andere Kinderspelen.
Metalen leijen, enz., enz.

GULDENS-EDITIE,

gebonden en verguld, zeer geschikt voor cadeaux.

ZAKPORTEFEUILLES en NOTITIEBOEKJES,

keurig bewerkt.

Wisselportefeuilles met Koperen slot.

(3955)

Ontvangen:

ZEEMANS-ALMANAK, 1863.

(3956) H. M. VAN DORP,

LOTEN

voor de Nieuwe
246e Nederlandsche
Staats-Loterij.

Collecteur Mr. C. A. DE VASSY, te *Leijden*,

zijn van heden af te bekomen:

1 HEEL LOT . . . . . . ad *f* 100—
1 HALF » . . . . . . » » 50—
1 VIJFDE » . . . . . . » » 20—

te Batavia, bij G. KOLFF & Co,
te Samarang, bij DE GROOT, KOLFF & Co.

3919)

Ao. 1862.

Bij G. KOLFF EN Co. te Batavia ontvangen:

ZAK-AGENDA'S met waschboekje, voor Koopmans- en Huishoudelijke aanteekeningen. . . . . *f* 2.—

INDISCHE KANTOOR-ALMANAKKEN met de gewone en Javaansche Tijdrekening. . . . . *f* 1.—

ALMANAKKEN met DAMES-GRAVUREN. . . . . *f* 1.—

(3982)

KANTOORBOEKEN

in alle formaten en afdeelingen worden des verlangende *gelinieerd* en vervaardigd naar opgegeven model.

Bureau-Handel van

(3981) G. KOLFF & Co.

Bij den ondergeteekende is de inteekening opengesteld op een

Nieuw vervolg op *Gericke's* Javaansch-Nederduitsch

WOORDENBOEK,

door **F. JANSZ,**

à 30 cents per vel druks; het geheel zal waarschijnlijk 6 à 7 vel druks beloopen. Prospectus en Inteekenlijst op franco aanvrage te bekomen bij

G. C. T. VAN DORP,
(3970) te *Samarang*.

Houder van Cognossement aan Order over

199.000 hardgraauwe Waalsche Mopsteenen,

afgeladen door H. G. Th. CRONE, te *Amsterdam* alhier aangebragt per Ned. Schip **Kortenaer**, Kapt *A. Glasoner, Jr.*, gelieve zich ten spoedigste bekend te stellen bij

de Agenten,
(3985) J. CEZARD EN Co.

Houders van Cognossement aan Order van

***DH.* 2 kisten groote Hammen,**

aangebragt per Ned. Schip *Theodora Mechtilda*, Kapt. D. BOELHOUWER, en afgeladen door de Wed. J. Halderiet & Co., te *Amsterdam*, gelieven zich ten spoedigste bekend te stellen bij

de Agenten,
(3968) PAINE, STRICKER EN Co.

Houders van Cognossement

OVER

I. Z. D. $1/2$. 2 Balen WOLLEN DEKENS.

afgescheept per Ned. Schip *Jacoba Cornelia Clasina* Kapt. DELCLISUR, door Gebrs. *Eggers* te Amsterdam, gelieven zich te vervoegen bij

de Agenten,
(3950) SCHIMMELPENNINCK & Co.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA.

naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten,

Nadere inlichtingen te bekomen bij

W. CORE DE VRIES, } te *Batavia* en te *Soerabaija*.
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang*.

(3957)

STOOMBOOT OENARANG.

Het vertrek dezer BOOT naar

Samarang en Soerabaija,

is bepaald:

op den 19den November.

Nadere informatiën bij

de Agenten,
(3921) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Tagal

wordt aangeboden met het Stoomschip

Oenarang,

om DINGSDAG 19 dezer derwaarts te vertrekken.

Nadere informatien bij

(3984) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

De Opdragt en Verbinding van Vaste Eigendommen.

De thans aangaande die onderwerpen bestaande verordeningen blijven in stand tot dat daaromtrent anders zal zijn bepaald. art. 24 Bep. omtrent de Inv. en Overg.

Onder de vele onderwerpen, welke eene wettelijke regeling behoeven in overeenstemming met de bepalingen der nieuwe wetgeving van 1848, bekleedt de opdragt en verbinding van vaste eigendommen zeer zeker eene voorname plaats.

De eigenaardige inrigting der Indische maatschappij doet de onroerende goederen den eersten rang innemen onder de verschillende waarden, waaruit het volksvermogen in Indie is zamengesteld.

De regeling en vaststelling van haar eigendomsregt, en verbinding van onroerend goed is derhalve uit den aard der zaak eene der gewigtigste onderwerpen van wetgeving.

En echter moet het met leedwezen gezegd worden — wacht deze belangrijke stof nog steeds eene wettelijke regeling, welke haar in overeenstemming zal brengen met de oeconomie der vigerende wet, en geschikt is een einde te maken aan de talrijke en dagelijks vernieuwde bezwaren en conflicten, veroorzaakt door de bestendiging eener voorloopige instandhouding, welke thans bijna veertien jaren duurt.

De Regering was zelve zoodanig van het gewigt van dit onderwerp doordrongen, dat zij zelfs vóór de invoering der nieuwe wet eene commissie instelde bestemd om, overeenkomstig het allezins lofwaardig beginsel van eenheid in wetgeving tusschen moederland en colonie, daartoe ten opzigte van het stelsel van overdragt van vaste goederen en vestiging van hypotheken de noodige voorstellen te doen.

Het advies dier commissie is bekend.

Zij was van oordeel, dat het in Indie vigerend stelsel verre de voorkeur verdient boven het Europesche, nedergelegd in het Burgerlijk wetboek, en dat het algemeen belang ten dezen opzigte eene afwijking van de Europesche regtsbeginselen noodzakelijk maakt.

De aandrang der Regering om ondanks deze uitspraak der commissie de eenheid van wetgeving te handhaven, had niet anders dan een vernieuwd advies derzelfde commissie ten gevolge, waarbij zij andermaal onder breede uiteenzetting harer motiven bij hare eerste uitspraak bleef volharden.

Inmiddels was de nieuwe Nederlandsch-Indische wetgeving ingevoerd, en bleven de oude bepalingen omtrent de wijze van opdragt en verbinding van vaste goederen tot nader order buiten werking.

De aard en strekking van dit blad verbieden ons de theoretische en practische bezwaren op te sommen, en met voorbeelden toe te lichten, aan de bestendiging verbonden van een stelsel van eigendomsovergang, levering en hypotheek-vestiging, ontstaan en ontwikkeld onder vigeur van het Roomsch-Hollandsch Regt, en gehandhaafd onder de werking der daartegen diametraal overstaande nieuwe wetgeving.

Het zoude niet moeijelijk vallen aan te toonen dat de bestendiging der bestaande orde van zaken gaande weg op onzekerheid der titels van eigendom en hypotheekvestiging uitloopt, tot groot gevaar en schade van allen wier vermogen op vaste goederen gevestigd is.

Ook de Regering heeft dit erkend, en de benoeming eener tweede Commissie was er het gevolg van. Deze stelde op de door het Hooggeregtshof voorgestelde, en door de Regering goedgekeurde grondslagen, luidende dat het oude stelsel zoude bestendigd worden, een volledig reglement te zamen, en bood het der Regering aan. Men zegt dat Mr. Duymaer van Twist over dezen gewigtigen arbeid een zeer gunstig oordeel heeft uitgesproken, doch het Hooggeregtshof werd in deze aangelegenheid op nieuw gehoord, en — keurde toen het concept-reglement af, *juist omdat* het oude stelsel daarbij was bestendigd.

Waarschijnlijk heeft de bundel daarna een langen en vooral een langwijligen togt gemaakt langs verschillende Gouvernements-bureaux, en zijn er nog andere Collegien en »Authoriteiten" gehoord. Ook deze zullen alsdan hebben gediend van Consideratie en Berigt, en de bundel zal er wederom dikker en zwaarlijveriger op geworden zijn, terwijl de éénheid van het Concept zal hebben plaats gemaakt voor het veelkleurig lapwek van een bedelaarsdeken van uiteenloopende stelsels, meeningen en gissingen.

Het zieke papieren-kind is daarop, naar wij vernemen, in handen gesteld van Mr. Nolthenius, die, belast met de voltooijing van den merkwaardigen arbeid van mr. du Cloux, ook schijnt geroepen te zijn, het een of ander met den hem toegezonden bundel uit te voeren.

Waarschijnlijk zal nu wederom het Hooggeregtshof worden gehoord omtrent hetgeen mr. Nolthenius er van gezegd of er aan gedaan heeft — indien namelijk het stelsel van eindelooze Consideratien en Berigten, van Rapporten en Adviezen ook onder het tegenwoordig bestuur zal worden bestendigd — waarvoor ons de Hemel beware.

Er is thans gedurende veertien jaren *geconsidereerd* en *geadviseerd*; moge thans eindelijk worden *geageerd*.

B.

INGEZONDEN STUKKEN.

Iets voor den Redacteur van het Bataviaasch Handelsblad.

Hoe verschillend ook geoordeeld werd over het *Bataviaasch Handelsblad* onder zijn vroegeren Redacteur, vriend en vijand waren het eens, dat toon en redenering destijds zich kenschetsten door kieschheid en logica. In de onlogische behandeling van een teeder onderwerp in de twee laatste nommers van dat blad daarentegen meen ik reden te moeten vinden om te betwijfelen, of de tegenwoordige Redactie dienzelfden lof evenzeer verdient.

Wanneer voor een weldadig doel, onverschillig onder wiens directie, onverschillig met welken uitslag, pogingen worden aangewend tot het verschaffen van musicaal genot door een personeel van een rang en een stand en vooral van een leeftijd als op 7 November ll., dan moet die uitslag niet zijn blootgesteld aan eene gedrukte kritiek in een dagblad.

Deze stelling, of zooals de Redacteur van het *B. H.* ze noemt, deze *„zwakken"* werden geopperd, toen het Artikel *„Kunstzin en kunstgenot"* was ingezonden. „Die zwakken" *werden* gevoeld en begrepen. Immers men plaatste dat Artikel *niet*, en zij werden *niet* gevoeld en *niet* begrepen, immers men liet zich *zelf*, als Redactie, uit in een geest nog wel zoo hatelijk als de bedoeling van den inzender was geweest. *„Hinc illae lacrymae!"*.

Maar hoe is het nu eigenlijk? Zijn die zwakken begrepen en gevoeld geworden, ja of neen? Immers men plaatste dat stuk *toen niet*. Maar waarom plaatst men het dan *nu wel?*

Omdat, zegt de Redacteur van het *B. H.*, later het tweede stuk werd toegezonden. Daarvan kon hij de plaatsing toch niet wel weigeren, want het bevatte eene kritiek op zijne eigene berichtgeving, en nu eischte de onpartijdigheid, dat ook het eerste opgenomen werd. Dus stonden in het laatste nommer beide stukken boven elkander, met eenige aanmerkingen van hemzelven er onder.

Zulk soort van logica schijnt echter niet bestemd om door mij te worden begrepen. Het is de redenering van iemand, die eenmaal eene fout hebbende begaan, daarop een tal van andere fouten stapelt, alleen om de eerste te bedekken.

Was het onkiesch het eerste stuk te plaatsen, evenzeer heeft men eene onkieschheid begaan door het tweede op te nemen. Al is men doorgaans gevoeliger voor afkeuring dan voor lof, in een publiek geschrift beoordeelt men niet de uitvoering van de élèves van laatstleden Donderdag, goedkeurend evenmin als om te hekelen. Op de plaats zelve over een dergelijk personeel openlijke bewijzen van afkeuring te geven gaat niet op, dit wordt begrepen door elk, zeker ook wel door den Redacteur en zijne inzenders; maar even weinig past het openlijk daar goed te keuren, terug te roepen zooals men eene actrice doet, die voor geld zingt en te applaudisseren met handen en stokken zooals in eene vaudeville op de kermis. Volkomen hetzelfde geldt bij beoordeelingen in een courant. De eerste inzender was iemand „die het *wel* meent met de *kunst*, maar *slecht* met de élèves." De tweede is iemand, wiens liefde voor de kunst even groot is en die het tevens *wel* meende ook met die arme élèves. Maar beiden begingen zij dezelfde fout.

En men zegge niet: Ik spreek niet over de élèves zelven, al mijn wrok keert zich tot den heer Rijckmans alleen. Wanneer men nommer voor nommer van het programma gaat bespreken, dan treden zij die daarin rollen vervulden noodwendig op den voorgrond, en men kan zijn gevoelen over den meester niet uiten zonder de wetten te schenden, die kieschheid gebieden jegens hen, die zijne leerlingen zijn.

Ik beweer dat men niet is gegaan den avond van den 7den November naar het Comediegebouw: om voor vier gulden kunstgenot, maar dat men zich daar heeft verdrongen uit belangstelling in de dilettanten zelven en om het weldadige doel. Ik beweer, dat de reden waarom op Batavia menig avond voorbijgaat in verveling, niet is deze dat er *niets kan* gehoord en gedaan worden, maar wel dat men zoo *zelden* iets doet en te hooren geeft, en zeker heeft het *Handelsblad* niet het middel gekozen om dit te verbeteren. Waarom dan die pogingen van die élèves beoordeeld? Waarom dan, indien men het niet schoon vond, niet volstaan met niets te zeggen door te *zwijgen*, in plaats van veel te zeggen door te *zeggen*, dat men niets zegt?

Ik vind het uitmuntend, dat het *Handelsblad* ons uitvoerige recensiën levert over de geestigheid van Mr. Cousens en de sierlijke bewegingen van den rappen Raphael. Laat het stoutweg beweren, dat Mr. Forestiner ongenietbaar was. Ik heb er volkomen vrede mede, dat het onuitputtelijk is in lof over de spierverwingingen van *„Risley's pupil"* en zelfs ons op de hoogte houdt van den staat van 's Hoogleeraren gezondheid. Maar ik verzet mij er tegen, dat de élèves van Rijckmans zouden vallen onder het soort van onderwerpen, waarmede dat blad zich te bemoeijen heeft.

Op de besprokene handelwijze en beweringen wordt door het *Handelsblad* de kroon gezet door de bekendstelling, „dat het voor verdere stukken betrekkelijk deze quaestie geene plaats beschikbaar stelt." Ik heb eens eene scène gezien in eene der minst liefelijke buurten van het vorstelijk 's Gravenhage. Twee vrouwen die tegenover elkander woonden hadden van uit hare huizen eene hoogloopende botsing van gedachten en wel over en weder met deze taktiek, dat telkens wanneer een stroom van scheldwoorden en andere aanminnigheden was uitgebracht, het raam onmiddellijk werd dicht getrokken als verschansing tegen de welsprekendheid van de wederpartij.

Geachte Redacteur van het *B. H.!* Geef mij nog dikwijls herinneringen aan het schoone geslacht van het moederland, maar laat ze voortaan wat verhevener zijn.

d. B.

BATAVIA, 13 November 1861.

Iets over de uitgifte van billetten door de Escompto-Maatschappij.

De uitgifte van billetten door de Escompto-Maatschappij is een verschijnsel, dat de aandacht van het publiek overwaardig is, en dat wij nog eens wenschen te bespreken, voor dat de verminderde belangstelling geheel dreigt te verflaauwen. Overbodig toch achten wij het niet eens te onderzoeken, welke beteekenis men aan dien maatregel te hechten heeft, en in hoeverre de genoemde Maatschappij daartoe bevoegd kan worden gerekend. En mogten wij al minder gelukkig in ons onderzoek geslaagd zijn, het kan toch nuttig zijn de aandacht van het publiek hierop gevestigd te hebben.

De Esc. M. dan is eene naamlooze vennootschap, die haren naam ontleent aan de voornaamste van hare werkzaamheden, namelijk het discontéren van wissels en ander handelspapier; volgens hare statuten is zij ook nog bevoegd om beleeningen te doen op *roerende* goederen, om gelden ter bewaring en uitbetaling aan te nemen, en verder tot alles, wat men verstaat onder het woord handelszaken, uitgenomen alléén het koopen van producten en beleeningen op onroerende goederen. De Esc. M. is dus, wat betreft het discontéren en beleenen, eene disconto- en beleeningsbank.

Welk ruim veld echter der Maatschappij voor hare werkzaamheden ook is opengelaten, en hoewel men oppervlakkig zou moeten zeggen, dat de uitgifte van billetten binnen die stellig niet enge grenzen begrepen is, geloof ik nogtans dat eene nadere beschouwing ons tot eene andere overtuiging brengen zal.

De Esc. M. toch is geheel van aard en wezen veranderd; zij was eene disconto- en beleeningsbank, maar door de uitgifte van papier heeft zij bovendien eene circulatiebank gevestigd en is dus nu, daar zij die drie soorten van banken in zich vereenigt, wat men bij uitnemendheid onder de benaming » bank' verstaat. De inrigting moge verschillend zijn, de ware naam moge nog ontbreken, in wezen echter is de Esc. M. thans geheel gelijk aan de Java-Bank.

Nu geloof ik, dat men er redelijkerwijze aan mag twijfelen of de Gouverneur-Generaal wel zijne bewilliging zou hebben verleend, of ten minste niet andere voorwaarden zou hebben gesteld, indien de concept-acte van oprigting der Esc. M. Zijner Excellentie ter goedkeuring aangeboden, had ingehouden, dat de ondernemers voornemens waren eene *bank* op te rigten. Neen, de Gouverneur-Generaal had daarop geene bewilliging kunnen verleenen, want, zoo het oprigten van eene nieuwe bank al niet strijdig is met de letter van het octrooi der Java-Bank, is dit toch zeker een inbreuk op de beginselen daarin vervat. En die beginselen zijn niet moeijelijk te vinden, indien men in het oog houdt, dat de grondslagen waarop de inrigting der Java-Bank berust, het uitvloeisel zijn van een stelsel, dat alle concurrentie uitsluit of ten minste niet anders dan onder bijzondere voorwaarden toelaat, in één woord, de Java-Bank is de toepassing van het monopoliesysteem.

Het zal misschien voor velen iets nieuws zijn te vernemen, dat ook in het bankwezen een systeem van monopolie, en dus ook een systeem van vrijheid wordt aangetroffen, doch een vlugtige blik op de inrigting der banken in de verschillende landen zal voldoende zijn om aan te toonen, dat men zelfs niet gemakkelijk een tweede voorbeeld zal kunnen bijbrengen van meer consequente toepassing, hetzij van het eene, hetzij van het andere stelsel.

In verreweg de meeste landen van Europa, waaronder ook Nederland, bestaat slechts ééne bank, aan welke een uitsluitend monopolie is verleend; andere banken mogen zich dáár niet vestigen. De regeringen die dat monopolie verleend hebben, hebben zich daarentegen ook een meer of min belangrijken invloed voorbehouden; zoo bijv. hebben de banken afstand moeten doen van de benoeming van directeuren en die aan de regering overlaten. Het is er verre van af, dat die invloed altijd even heilzaam zou geweest zijn voor het publiek; vandaar dan ook, dat de inrigting van het bankwezen in andere landen geheel anders is beproefd en tot stand gebragt. In Schotland, Noord-America, Pruissen, enz. staat het iedereen vrij banken op te rigten en te doen werken, zoo als het den ondernemers goeddunkt; men is slechts gebonden aan eenige zeer algemeene wettelijke bepalingen, die strekken moeten om het publiek genoegzamen waarborg te geven voor de degelijkheid der inrigting en de deugdelijkheid van het beheer.

Dit stelsel, hetwelk het publiek ten minste vrijwaart voor allerlei willekeurige maatregelen van regeringswege, iets waarvan de geschiedenis van het bankwezen ontelbare voorbeelden oplevert, schijnt wel het meeste aanbevolen te kunnen worden.

In enkele landen bestaan beide stelsels, monopolie en vrijheid, naast elkander. Men vindt daar ééne gepriviligeerde bank, terwijl het oprigten van vrije banken is toegestaan. Dat deze laatsten dan aan *bijzondere* wettelijke bepalingen zijn onderworpen, ten einde stoornis te voorkomen, waarmee het publiek het allerminst gediend zou zijn, behoeft wel geen betoog. Eene dergelijke bepaling is bijv., waarbij de circulatie van het papier der vrije banken verboden is in een grooteren of kleineren kring, die uitsluitend aan de gepriviligeerde bank is voorbehouden.

Na het bovenstaande gelooven wij te mogen beweren, dat de uitgifte van billetten door de Esc. M. feitelijk gelijk staat met het oprigten van eene vrije bank; dat zulks strijdig is met het stelsel waarop de inrigting der Java-Bank door tusschenkomst en onder bijzonder toezigt der regering is gegrondvest, en dat dientengevolge de Gouverneur Generaal nooit geacht kan worden zijne bewilliging daartoe te hebben verleend.

Naar ons oordeel is er eene onvoorzigtigheid begaan, die de ontbinding zelve der Esc. M. ten gevolge zou kunnen hebben.

Maar indien er nu werkelijk behoefte bestaat aan een dergelijken maatregel, zoo als door de Esc. M. beproefd is, dan wenschen wij, dat de Maatschappij zoo spoedig mogelijk hare statuten verandere en daarop de bewilliging van den Gouverneur-Generaal erlange. Dat houden wij voor de eenige mogelijke voorwaarde, waaronder zij een duurzaam en uitgebreid crediet voor haar papier verwachten kan, want zoolang het publiek niet regt weet waaraan zich te houden, zoo lang zal de proeve als mislukt te beschouwen zijn.

Thans schijnt der Maatschappij nog geen gevaar te dreigen, doch zoodra zij in staat is met een waar bankkapitaal te werken en de Java-Bank op den achtergrond geraakt door het groot worden van hare jongere en vrije zuster, dan zal de Regering wel van haar regt gebruik maken en het verleend privilegie handhaven.

Het kan niet missen of zulks zou nadeelig èn voor het algemeen èn voor de Esc. M. zelve zijn, en daarom herhalen wij, dat wij niets liever zouden zien dan eene regeling, die het werken van beide banken in het belang van het algemeen gedoogt, iets wat wij nu voor eene onmogelijkheid houden.

BATAVIA, 14/11 1861.

A.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Als een toevoegsel op onze laatste particuliere berigten, aangaande de onderwerping van den Muiteling Lehman te Bandjermassing, laten wij nog de volgende mededeelingen uit een particulier schrijven van laatstgenoemde plaats hier volgen. Wij twijfelen niet of ook deze zullen belang inboezemen.

Op den oogenblik zit Demang Lehman op Apoei, ten einde van daar uit zijn togt verder voort te zetten naar Lowok Besar, alwaar Hidaijat zich ophoudt. Zijne vrouwen en kinderen worden binnen eenige dagen beneden verwacht, daar hij zich te Martapoera met der woon zal vestigen (namelijk Lehman.) Na veel moeite en correspondentie is het den majoor Koch eindelijk gelukt dien vriend in zijn benting te krijgen en met hem is de opstand in Martapoera, Riau-Kiwa en Kanan zoo goed als afgeloopen.

Nog enkele kleine rooverbenden zijn zwervende, doch die zal hij — Lehman — zelf tot onderwerping brengen, zijne onderwerping is opregt en gemeend, — en heeft hij tot blijk daarvan reeds eene bende, bestaande uit gedeserteerde soldaten, kettinggangers en ander slecht volk, doen bevechten. waarbij het hoofd, een zekere Kiaij moeda Widjaija, is afgemaakt en de bende verstrooid is geworden; — het hoofd van dezen oproerling heeft hij aan den Majoor Koch doen brengen.

Ik behoef niet te zeggen welk een indruk de komst van Lehman op Bandjermassing maakte. Voor majoor Koch moet het een bepaald streelend genot zijn geweest dat hij het geluk had om door welgepaste maatregelen en oneindige correspondentie met dien hoofdmuiteling het zoo ver te krijgen.

Ik hoop U de volgende mail te kunnen mededeelen dat Hidaijat ook reeds hier is, of dat de onderhandelingen met hem druk aan den gang zijn. Is die eenmaal hier. dan komt Antasari van zelf naar beneden, en de oorlog die zich onlangs nog zeer dreigend en onrustbarend liet aanzien, is gedaan.

Schoone uitkomsten, na zoo veel zwoegens en patrouille loopen. Al diegenen die zich onderworpen hebben zijn aangewezen waar ze moeten wonen, na alvorens allen te zijn beëedigd; dit getal is reeds ruim 550, moetende de hoofden allen op Martapoera wonen. Met de inlevering der vuurwapenen is een begin gemaakt en brengen zij trouw hunne geweren enz., zoodat de onderwerping bepaald gemeend is.

Gebrek aan voeding, geld en amunitie schijnt de hoofd-drijfveer dezer onderwerping geweest te zijn.

Ik kan mij best begrijpen de spanning waarin men op Java verkeerde bij het voorloopig berigt van de overgave van Lehman. Het is dan ook een energicke kerel, heeft een zeer open gelaat en vrijen oogopslag, spreekt zeer goed en heeft een bepaald vertrouwen in de beloften hem door den Resident Verspyck gedaan. Het had den eersten dag veel zwarigheden om hem te Maartapoera in de benting te krijgen om zijn pardon te vragen, doch na die keer kwam hij alleen dagelijks binnen. De andere mindere hoofden beteekenen niet veel en zijn allen van mindere afkomst, hebbende alleen hunne benoemingen tot Kiaij enz. gedurende den oorlog van Hidaijat bekomen. Alleen Tomonggong Gamar, alias Kiaij Tjakra Yoeda is een der voornaamste aanvoerders geweest en heeft zich altijd in de omstreken van Karang Intan opgehouden; thans heeft hij zijne wapens en vorstelijke lansen ingeleverd en is een rustig inwoner van Martapoera.

Aangekomen Vreemdelingen.

VAN 13 TOT 15 NOVEMBER 1861.

JAVA HOTEL. Hardes, van de Reede. — Hofman, van Shanghae. — Verdoes, van Idem. — Tryselius, van Samarang. — King, van America. — Ihnen, van Bombay. — Isebree Moens, Soerabaija. — Rademakers, Idem. — Sernee, van Onrust.

HOTEL WILLEM II. M. van den Broek, van Bagelen. — H. van Veen, Tjandjoer.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 13 TOT 15 NOV. 1861.

Met het Ned. Ind. stooms, Oenarang, Kapt. S. van Hulstijn, Luit. kolonel Boers en fam., Offic. van Adm. Gosenson, de hh. van Hogendorp, van Hemert, van Heekeren, Faber, van den Broek, 's-Jacob en fam., Graswinkel, en fam. en Jeit van Soerabaija via Samarang.

Met de Amerik. bark Agnes, Kapt. F. H. King, de hh. T. G. Hoyt, G. E. Maguise, en J. Weelock van Melbourne.

Met de Amerik. bark Ceylon, Kapt. L. G. Sampson, de heer Mohr van New-York.

Met de Ned bark Wilhelmina, Kapt. J. F. Ihnen, de heer J. Amie & Zoon van Bombay.

Met het Ned. Ind. stooms Padang, Kapt. A. Guijot, de hh. J. van Boxel, Honig en Z. M. troepen van Borneo Westkust.

Verrokken Passagiers van Batavia.

VAN 13 TOT 15 NOV. 1861.

Met het Ned. schip Rotterdam, Kapt. H. Poort, de Kapt. der Art. du Puy de Montbrun, de heer J. ten Brink, Mevr. de wed. Wichers en dochter, Mejufvr. A. W. A. van den Bergh en Dekker, jongeheeren Jan, Geerlof, en Marinus van Delden benevens 4 militairen naar Nederland.

Met het Ned. Ind. stooms. Batavia, Kapt. G. A. Neije, 2e Luits. van Winning en Miseroy, de hh. P. van der Reiden, Anderson, echtg. en 1 kind, Scott, Rigg, echtg. en 1 kind, Black, het gezelschap paardrijders onder direktie van den heer Lewis en Z. M. troepen naar Singapore via Muntok en Riouw.

Met het Ned. Ind. stooms. Macasser, Kapt. J. C. Bierings, Kapt. der Infr. de Lassasie Offic. van Gez. Raland, 2e Luits. Stegeman, von Stuwe, van de Pol en Haase, de hh. F. H. Ondaatje en echtg., J. S. G. Gramberg, H. van IJsseldijk, A Ebberleij, Hegmeijer, N. Frederiks, Marsalane, Dussche en echtg., Kamp, Mevr. Edwards, Mejufvr. de Lassasie en Z. M. troepen naar Samarang en Soerabaija.

Banjoemaas. — Den 1sten November des namiddags te 9 uren heeft in de dessa Krandji onder het regentschap Poerwokerto een hevige wind, vergezeld van regenvlagen, gewoed. Een aldaar staande woning van bamboe is omgewaaid, waarin zich vier personen bevonden, genaamd Kie Monjong, Santri, Salam en Nikasoet. De drie eerstgenoemden zijn deze woning bij tijds ontvlugt, doch laatstgenoemde is door het instortende gebouw bedolven en werd bij opgraving levenloos onder het puin weggehaald.

Op denzelfden dag is ten gevolge van zwaren wind een boom, staande in de dessa Poerwokerto van genoemd regentschap, omgevallen, welke bij verdere omkapping nederviel op een woning, waarin zich de inlander Kiai Kandar bevond, die zoodanig aan het hoofd werd verwond, dat hij onmiddelijk overleed.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo. (November). — Te Bandjermassing bleef de rust ongestoord en was de handel vrij levendig. De op den 15den October gehoudene verpachting der kleine middelen, zoomede van het regt tot het graven en wasschen van goud in de Tanah-Laut is gunstig uitgevallen, hetgeen ten bewijze kan strekken, dat het vertrouwen in den gang van zaken aldaar toeneemt.

Van Demang Lehman werden nu en dan tijdingen ontvangen, o. a. dat hij te Awang Bangkal reeds eene groote menigte muitelingen om zich had verzameld, welke hij later te Martapoera dacht te brengen om vergiffenis te vragen en den eed van gehoorzaamheid af te leggen, en dat deze lieden onmiddelijk waren begonnen met huizen aan de rivier bouwen.

Van Hidajat wordt door Demang Lehman niets gemeld. Het gedrag van Demang Lehman sedert zijne onderwerping, de rustige houding der bevolking van Martapoera, de veiligheid, die thans op de wegen heerscht en de opregtheid waarmede de onderworpenen thans alles verklaren en bekennen, wat men wenscht te weten, boezemen meer en meer vertrouwen in en doen gelooven, dat althans de onderwerping van Demang Lehman en alle vroegere opstandelingen der afdeeling Martapoera opregt is.

Den 18den October hadden de muitelingen, die door de 1sten luitenant A. T. Cateau van Rosevelt na een kortstondig gevecht op de vlugt gedreven waren, zich weder in nog grooter aantal te Benoea Lawas verzameld. Op het vernemen hiervan besloot de kapitein Thelen, die juist Kloewa doortrok met het doel om het kommande ment te Tebalong over te nemen, den vijand aan te tasten en hem met 45 bajonetten te gemoet te trekken. Te Benoea Lawas stonden ongeveer 500 man in witte en geele kleederen en goed gewapend in en om de Misigit te bidden. De kapitein Thelen trachtte hen bedekt te naderen, doch werd, digterbij komende, met geweervuur en een volhardenden aanval met blanke wapenen ontvangen. Onze soldaten, vooral de Europesche, hielden moedig stand, doch de aanval bleef zoo hevig en aanhoudend, de vijand drong zoo op, dat de kapitein Thelen besloot langzaam en al vurende terug te trekken tot op ongeveer 109 pas der Misigit, alwaar hij bleef staan en, om den vijand niet te doen gelooven, dat hij ons op de vlugt dreef, een uur lang op hem vuurde en hem nog menig verlies toebragt; de vijand vervolgde dientengevolge de onzen niet.

Na eenige versterking van Amoenthaij te hebben gehaald kwam de kapitein Thelen nog te 11½ uur des nachts van den 18den weder te Koelwa, doch werd uit de Misigit aldaar op nieuw niet geweer- en lillavuur ontvangen, waardoor de 1ste luitenant A. T. Cateau van Rosevelt aan den voet gekwetst werd en een koeli sneuvelde. Door een paar schoten uit den door de onzen medegebragten Franschen berghouwitser werd de vijand in verwarring op de vlugt gedreven. Den volgenden dag trok de kapitein Thelen met 78 bajonetten en den houwitser weder tegen Benoea Lawas op en vond daar nog ± 250 vijanden in en bij de Misigit verzameld; een goed aangebragt kartets- en granaatschot deed hen echter met zooveel overhaasting op de vlugt slaan, dat zij den achterwand der Misigit omver liepen en zich naar alle kanten verspreidden. Deze verschillende gevechten moeten den vijand 60 dooden en 100 gekwetsten bezorgd hebben. Ook op ongeveer twee uren afstands van de hoofdplaats Amoenthaij werd eene dergelijke geestdrijverij waargenomen; door de voorzorgen van den adsistent-resident en de medewerking van het inlandsch bestuur werden evenwel die vergaderingen op vredelievende wijze uiteen gezonden.

Te Telok Patawang, niet verre van Kloewa gelegen, hebben eveneens oproerige vergaderingen plaats gehad, waarvan zekere Andan de aanlegger was. De kapitein van Langen is met 50 man derwaarts getrokken om te trachten de vergaderden goedschiks uiteen te doen gaan, doch werd door een 100tal hunner als razenden aangevallen, zoodat hij verpligt was van de wapenen gebruik te maken. Nadat een 30tal dezer geestdrijvers gesneuveld was nam de rest naar alle kanten de vlugt. Alle pogingen werden aangewend om de oorzaken dezer fanatieke bewegingen te ontdekken.

Te Piniti Biroe, zuid-oostwaarts van Barabei-ie, had eene bende muitelingen onder kiahi Kerta Negara eene benting opgerigt en deed van daar uit telkens strooptogten in den omtrek. De kapitein van der Heijden rukte op den 27sten October derwaarts met 2 officieren, 100 bajonetten en een mortier. Bij de benting gekomen, die van eene vier el hooge palissadering voorzien en geheel geblindeerd was, werd de bestorming beproefd, doch onmogelijk bevonden.

De kapitein van der Heijden besloot toen de versterking te omsingelen, hetwelk tengevolge heeft gehad dat zij den 29sten October den onzen in handen is gevallen. Om de benting werden 17 en daarin 2 dooden van den vijand gevonden, waaronder de broeder van Kerta Negara en vier der opstandelingshoofden, die reeds lang door hunne vijandelijkheden het Alleijsche verontrustten. Vele papieren, een kris, drie klewangs, negen geweren en vier-en-twintig geweerladen vielen in onze handen.

Kerta Negara is met drie vroeger gedeserteerde soldaten en drie kettinggangers gevlugt, doch moet gekwetst zijn.

Van onze zijde sneuvelden bij die gelegenheid drie soldaten, terwijl de kapitein J. C Hamakers met drie der dapperste Europeanen uit het Alleijsche geblesseerd wierden.

De kolonne van Vloten is den 25sten October van Mengkatib naar de Mantallat vertrokken en den 28sten des avonds te zes uren voor de monding der rivier aangekomen. Deze magt bestaat uit 230 infanteristen, een mortier en houwitser met bediening, 370 Pegatanners, 300 koeli 's, 50 kettinggangers en 100 Siongers onder Soeto-ono.

Gedurende de maand September kwamen te Bandjermassing aan: 15 schepen en 2 praauwen en vertrokken 9 schepen en 5 praauwen.

Aan inkomende en uitgaande regten werd ontvangen eene som van . . . . *f* 2,761.16

In de eerste acht maanden van 1861 . .			»	46,149.33[5]
			f	48,910,49[5]
In de eerste negen maanden van 1860 . .			»	34.175.91
Meer in 1861			*f*	14.436.58
Het zout-debiet bedroeg. .	34 koijangs	6 pik.		46½ pd.
In de eerste acht maanden van 1861	528 »	16 »		9¼ »
te zamen . .	562 koijangs	23 pik.		15¾ pd.
In de eerste negen maanden van 1860	520 »	15 »		62½ »
meer in 1861	42 koijangs	7 pik.		78¼ pd,

Zoowel ter hoofdplaats Sampit, als in de geheele Zuider-afdeeling van Borneo is de rust ongestoord gebleven, Volgens geruchten zou zich echter in de Boven katingan eene bende koppensnellers ophouden met het voornemen om zich van daar verder naar Seroijan te begeven. De vaccinateur Mohamad, die steeds te Bakong verblijf houdt, was voor zijne veiligheid beducht en is daarom voorloopig naar Sampit teruggeroepen.

De vaccine-bewerking staat dientengevolge in Mentaija weder geheel stil, hetgeen vooral te bejammeren is, daar vele zoogenaamde »Oet Danoems» reeds naar Bakong waren gekomen om zich te laten inenten.

In sommige streken van Katingan oeloe heerschen de pokken nog in hevigen graad; in Mentaija en Katingan-ilir moet die ziekte echter thans geweken zijn.

De handel en scheepvaart in de Zuider-afdeeling zijn op verre na niet zoo levendig als in het vorige jaar, hetgeen moet worden toegeschreven aan den geringen afvoer van producten uit de binnenlanden en aan vrees voor zeeroovers, zoodat vele praauwen, die anders omstreeks dezen tijd naar Java en Singapore vertrekken, in dit jaar die reizen niet zullen doen.

Door het aanhoudend regenachtig weder wordt het branden der ladangs ten eenenmale onmogelijk gemaakt, waardoor de padi-plant zeer wordt belemmerd en het te voorzien is, dat er in het volgende jaar weder schaarschte aan rijst zal ontstaan. De gezondheidstoestand der bevolking in deze residentie laat het algemeen veel te wenschen over. Buikziekten en kinderpokken heerschen in sommige afdeelingen in vrij hevigen graad. Vooral in de districten Riam en Margasari is de sterfte onder de inlanders groot.

Alle mogelijke maatregelen worden evenwel genomen om den voortgang der genoemde ziekten te stuiten.

De van Koetei ontvangen berigten luidden gunstig, maar waren niet bijzonder belangrijk. (*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 11 Nov. Bij de op heden plaats gehad hebbende verpachting van het regt tot den verkoop van Opium in het klein in deze Residentie over het jaar 1861 heeft het hoogste bod bedragen, over het 1e perceel, de regentschappen Soerabaija en Sihdo-Ardjo *f* 60,010; over het 2e perceel, het regentschap Modjokerto *f* 40,000; en over het 5e perceel, de afdeelingen Grissee en Bawean *f* 24,010; uitmakende een totaal bedrag van *f* 124,020 's maands. (*Oostpost.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

IN NAAM DES KONINGS!

DN GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE.

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, uit aanmerking, dat de wenschelijkheid is gebleken tot wijziging van de voorwaarden voor de pacht van den verkoop van arak, rum en andere sterke dranken en van die van de pacht voor den verkoop van saguweer te Amboina, afgekondigd bij de ordonnancie van 16 November 1857, (staatsblad no. 105);

en lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering in Nederlandsch-Indie.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Krachtens magtiging des Konings:

I. te wijzigen art. 6 der voorwaarden voor de pacht van den verkoop van arak, rum en andere sterke dranken te Amboina, door het eerste lid van bedoeld art. 6 te doen luiden:

„ van alle arak, voor de consumptie vervoerd wordende
„ binnen de limieten bij art. 1 omschreven in de residentie
„ Amboina, zal aan den pachter worden betaald"

en voorts tusschen het vierde en vijfde lid van dit artikel op te nemen de volgende bepaling:

„ Het staat een ieder vrij om arak in het groot te koopen
„ en te verkoopen of uit te voeren, mits door den kooper en
„ verkooper of uitvoerder van de gekochte en verkochte of
„ uitgevoerd wordende quantiteit, elke keer aan den pachter
„ wordt kennis gegeven, en het vervoer geschiedt met een
„ schriftelijk bewijs van den pachter, op verbeurte van eene
„ geldboete van *f* 100 tot *f* 500 en verbeurdverklaring van
„ de aangehaalde dranken.

„ Dit schriftelijk bewijs zal door den pachter niet mogen
„ worden geweigerd, noch daarvoor eenige betaling gevorderd,
„ op verbeurte eener boete van *f* 10 tot *f* 100 in ieder dier
„ gevallen telkens te verbeuren."

II. Op te nemen in art. 7 der voorwaarden van den verkoop van saguweer te Amboina en hare jurisdictie de bepaling:

„ Niemand zal in de stad Amboina en hare jurisdictie, zoo
„ als deze bij art. 1 omschreven is, saguweer van binnen die
„ residentie gelegene plaatsen mogen aanbrengen, ten zij met
„ toestemming van den pachter, op verbeurte eener boete van
„ vijf en twintig tot honderd gulden.

„ De pachter vermag deze toestemming aan niemand te ge-
„ ven dan aan de eigenaars of huurders van doessons. „

Ten tweede; Te bepalen, dat deze ordonnancie in werking zal treden op 1 Januarij 1863.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst, en voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BUITENZORG, den 12den October 1861.

L. A. J. W. SLOET.

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

(Staatsblad no. 112.)

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den* 9*den November* 1861. (No. 3).
(Staatsblad no. 110.)

Gelet, enz.
Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Met aanvulling van artikel 26 van het bij Koninklijk besluit van 8 December 1848, no. 108, (Indisch Staatsblad 1849, no. 14), goedgekeurd Reglement voor de geneeskundige dienst in Nederlandsch-Indie, gearresteerd bij het Indisch besluit van 14 Junij 1846, no. 5, te bepalen, dat ook in de Moluksche eilanden (Amboina) eene geneeskundige commissie zal bestaan tot onderzoek en afkeuring van militairen.

Ten tweede: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

BUITENZORG *den* 10*den November* 1861. (No. 4.)
(Staatsblad no. 111)

Gelezen de missive van den minister van Kolonien van 26 Augustus 1861, La. APZ. no. 22/1012, daarbij met overwijzing tot den Indischen brief van 28 Mei 1861, no. 443/10, (besluit van dien dag no. 10) aanbiedende een afschrift zijner resolutie van 26 Augustus 1861, La APS. no. 22, bij artikel 2 van dewelke is aangeteekend, dat, even als in Nederlandsch-Indie, zoo ook in Nederland zal worden gehandhaafd het beginsel, dat de Indische ambtenaren en officieren, zoo lang zij in dienst zijn van den lande, geene geschenken van ingezetenen zullen mogen aannemen ter zake van verrigtingen in hunne ambten of bedieningen.

Is goedgevonden en verstaan:

Van het vorenstaande aanteekening te houden.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den adsistent-resident van Tanah-Datar (Padangsche bovenlanden) L. B. van Polanen Petel.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambtenaar op wachtgeld A. In'tveld, laatstelijk tweeden kommies op het bureau van den gouverneur van Sumatra's Westkust en aan den kontroleur der inkomende en uitgaande regten te Padang J. W. A. Abbing.

Een verlof naar Nederland, voor den tijd van een jaar, aan den telegrafist der derde klasse S. A. J. de Bruin.

Benoemd:

Tot advokaten en procureurs bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie mr. F. H. E. Schusler, advokaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaija, en mr. W. J. Essers.

Tot derden kommies bij de algemeene rekenkamer, de tijdelijke buitengewone klerk bij die kamer J. C. de Bruin.

Goedgekeurd:

Dat door den Resident van Timor

Is Ontheven:

Eervol, van het civiel gezag over Beloe (midden Timor), de benoemde kapitein der infanterie L. W. A. Kessler.

Is Benoemd:

Tot civiel gezaghebber van Beloe (midden Timor), de eerste luitenant der infanterie F. A. B. Grooss, benoemd militair kommandant te Atapoepoe.

Militair Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de eerste luitenant der infanterie W. L. Rogge.

Bevorderd:

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Tot eersten luitenant bij het personeel, de tweede luitenant G. Langenberg, van het personeel.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Op Dingsdag den 21 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor

Bandjermassing

te verzenden met een der stoomschepen van W. Cores de Vries.
De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd Weltevreden tot 'savonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur

Op Vrijdag den 22 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor

Padang en Benkoelen,

te verzenden met een der stoomschepen van W. Cores de Vries.
De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

De Directeur der Posterijen herinnert bij deze belanghebbenden, dat de de Eerste mailstoomer in December den 1en zullende vertrekken, de brievenpakketten, daarmede te verzenden, bij het Postkantoor te *Weltevreden* zullen worden gesloten op

Zaturdag den 30sten November c. k.

des avonds te 8 uren, voor *Europa, America, Britsch-Indië, Kaap de Goede Hoop, China, Japan, Australie,* enz. enz., benevens voor *Banka, Palembang* en *Riouw*.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Julij 1861, worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De Assistent Resident voor de Policie der stad en voorsteden van *Batavia* brengt ter kennisse van de ingezetenen dezer hoofdplaats, dat op aanstaanden *Maandag* den 18en dezer door de artillerie proeven zullen worden genomen met den buskruid mortier, zullende in verband hiermede de toegang op het Koningsplein zoo wel voor voetgangers als rijtuigen gedurende het nemen dier proeven onveilig zijn.

Huis-kollecte.

Ten behoeve van de Diakonie-armen der Evangelische Gemeente te *Batavia* over het vierde kwartal 1861.

Op Maandag den 18 November, om de west, buiten de stad, Eerste gedeelte, bevattende Noorwijk, den Gang Patjenongan, Batoe Toclies, Rijswijk, van af de Citadel tot aan de Societeit de Harmonie en de Secretarie laan, de Heer *Th. E. de Nijs Bik*; om de west, buiten de stad, Tweede gedeelte, bevattende Rijswijk, van af het Kerkhof, den Gang Chaulan, de Beerendrechtslaan, den Gang Ketapang en de Prinsenlaan, de Heer *Mr. L. A. P. F. Buijn*.

Op Dingsdag den 19 November, om de west, buiten de stad Derde gedeelte, bevattende het Koningsplein, den Gang Schot en den Gang Polones, den Heer *W. Specht Grijp*; om de west, binnen de stad, Vijfde gedeelte, bevattende al de straten en grachten der stad, bewesten de groote rivier, de Heer *W. Suermondt Wzn.*

Op Woensdag den 20 November om de west, buiten de stad, Vierde gedeelte bevattende Tana Abang tot aan het kerkhof en de Gang Scott, den Heer *Mr. G. J. Keiser.*

Op Donderdag den 21 November, om de oost, buiten de stad, Zevende gedeelte, bevattende Jacatra, Goenong Saharie, den Gang Kamaijoran en den Gang Kadiman, de Heer *E. G. Sersansie.*

Op Zaturdag den 23 November, om de oost, binnen de stad, Zesde gedeelte bevattende al de straten en grachten der stad, beoosten de groote rivier, de Heer *J. D. Ruijs Wzn*; om de oost buiten de stad, Achtste gedeelte, bevattende Bazaar Baroe en Weltevreden tot aan het Hospitaal en Bazaar Senen, de Heer *P. F. Willems.*

Op Dingsdag den 26 Novembor, om de oost, buiten de stad, Negende gedeelte, bevattende van de brug bij Kampong Balie, den weg naar Meester Kornelis tot aan het land Matraman, de Heer *L. F. Vaillant*; om de oost, buiten de stad, Tiende gedeelte, van af het land Matraman tot aan Bidara Tjina, de Heer *J. B. H. Boshouwer.*

Op Woensdag den 27 November, om de oost, buiten de stad, Elfde gedeelte, bevattende Bazaar Senin. Parapattan met den Gang Kwinie en den Gang Mendjangan, tot aan het Koningsplein en Gang Kebon Sirie, de Heer *J. Schoonderbeek.*

Het Kollegie van Diakenen der Evangelische
Gemeente te Batavia.
C. de WAAL. *Praesses.*
Ter ordonnantie van hetzelve
G. R. C. HAGEMAN, *Scriba.*

Vendutien.

Maandag 18 November
Voor het lokaal der Weeskamer.
en
Voor het commissiehuis van John Pryce & Co.
en
Van boeken in de Harmonie door van Dorp.

Dingsdag 19 November
Voor het woonhuis van den Heer Schuiten door van Slooten Morgan & Co.
en
Voor het commissiehuis van J. Speet.
en
In de Harmonie van boeken door van Dorp.

Woensdag 20 November
Voor het woonhuis van Mevrouw Bodeman door John Pryce & Co.
en
Voor het commissiehuis van van Slooten Morgan & Co.

Donderdag 21 November
Voor het woonhuis van den Heer Oudsatje, door van Slooten Morgan & Co.
en
Voor het commissiehuis van Gebrs. Roselje & Co.

Vrijdag 22 November
Voor de toko van Zeehandelaar & Co.
en
Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Zaturdag 23 November
Van pandgoederen in 't vendu-lokaal.

Vertrekkende Personen.

De 1ste luitenant der artillerie B. de Jong naar Nederland.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLAND.

De beroemde hoogleeraar Leopold Ranke heeft onlangs een geruimen tijd te 's Gravenhage doorgebragt, om navorschingen te doen voor zijne geschiedenis van Engeland in de 16de en 17de eeuw. Het moet hem gelukt zijn, hoogstbelangrijke stukken voor de geschiedenis van Willem III, die aan Macauly onbekend waren gebleven, ten gebruike te ontvangen.

ENGELAND.

De *Great Eastern*, die den 10den Sept. van Liverpool naar New-York was vertokken, is gisteren avond in zeer gehavenden toestand te Queenstown teruggekeerd. Op omstreeks 280 mijlen ten westen van Cape Clear beliep zij donderdag ll. een hevigen storm, waardoor hare beide raderen totaal werden weggerukt. Het onderste gedeelte van het roer (een ijzeren bout van 10 duim middellijn) werd mede afgerukt, zoodat het ten eenenmale onmogelijk was, het schip te sturen. Het lag daar als een reusachtige klomp, naar alle kanten door de golven geslingerd, van Donderdag avond tot Zondag namiddag, gedurende welken tijd het bolwerk bijna geheel onder water was. Het ameublement der kajuiten en zalen werd geheel verbrijzeld, terwijl het grootste gedeelte van de passagiersgoederen vernield werd. Eene veestalling, waarin zich twee koeijen bevonden, werd verpletterd en viel de dames-kajuit binnen, ten gevolge waarvan de twee beesten werden gedood. De passagiers en de equipage verwachtten elk oogenblik, dat het schip zou zinken, en bragten mitsdien een groot gedeelte van hun tijd in gebeden door. Aan 20 of 30 passagiers, waaronder verscheidene dames, werden beenen, ribben enz. gebroken, terwijl velen verwondingen en kneuzingen hebben bekomen. Eindelijk gelukte het eene soort van hulproer in gereedheid te brengen, waarop men naar Ierland koers zette; het schip maakte nu negen knoopen per uur en kwam eindelijk gisteren avond te 9 uren voor de haven van Queenstown aan.

— Verbetering in de middelen van gemeenschap zijn bijna overal aan de orde van dag. Zoo zijn dezer dagen door den heer Ch. B. King, ingenieur te Londen, proeven genomen met eene locomotief (met stoom) op den gewonen weg. De machine heeft de tusschenruimte van Londen-Bridge en Westminster des namiddags ten één ure afgelegd, en wel over Cheapside, St. Pauls Kerk en Fleetstreet, Strand en Parliamentsreet; voorts heeft zij denzelfden togt in omgekeerde rigting afgelegd over Bishopsgate, Kingslandroad naar Burg St. Edmuns. De middelbare snelheid was 5 mijlen in het uur. Vele deskundigen, die bij deze proefneming tegenwoordig waren, hebben hunne volkomene goedkeuring te kennen gegeven. De machine munt uit door eenvoudigheid in de constructie.

— Nog eene andere uitvinding verdient opmerking. De gedwongene kortheid der telegrammen voorziet niet in de eischen van het zich uitbreidende handelsverkeer. De koopman, de man van de beurs, wil snel en breedvoerig met zijne clienten onderhandelen, de oorzaak van rijzing en daling verklaren, de voordeelen van koop of verkoop aantoonen enz. Het komt er dus op aan een middel te vinden dat de koopsteden in onmiddelijke betrekking brengt, dat aan de onvermoeide handelsvlijt gelegenheid geeft tot meerdere ontwikkeling door ontvouwing van gedachten in welsprekenden briefstijl, dat elk geschrift zoo spoedig overbrengt als door het belang der zaken gevorderd wordt en dat tevens in de groote steden de bestellers kan vervangen. Ziedaar een vraagstuk waarmede men zich reeds lang heeft bezig gehouden.

Een aantal proeven werd sedert lang genomen, waarbij, zoo als veelal in praktische aangelegenheden. America voorgaat, Engeland volgt. Het beste middel dat men tot nog toe gevonden heeft, schijnt wel geschikt om eenige toepassing te erlangen, althans te Londen heeft zich reeds eene vereeniging gevormd om eene nieuwe wijze van brievenvervoer in werking te brengen door middel van luchtbuizen.

De eerste belangrijke proef volgens dat stelsel genomen, heeft goede resultaten opgeleverd. Zij werd genomen op den afstand van een kwart mijl. van Battersea naar een station van den Victoriaspoorweg. De buis die in doorsnede den vorm van een gewonen tunnel vertoont, is twee voet hoog, twee voet en 6 duim wijd. Over den vloer loopen evenwijdige rails, tot het vervoer van wagentjes, die de paketten inhouden. Deze wagentjes, van buiten voorzien met kussens van caoutschouc, passen in het binnenste der buis; zij doen dezelfde werking als een klep in de pompbuis. Aan weerszijden der buis is eene machine geplaatst om de cylinders luchtledig te maken. Bij de proefneming heeft de trein met depeches met eene snelheid van vijftig á zestig seconden per vierde mijl den afstand doorloopen. Twee ondernemende Engelschen hebben zich op dezelfde wijze aan het volbrengen van dien togt gewaagt. In dikke wollen dekens gewikkeld om de ademhaling mogelijk te maken, werden zij op den rug liggende, in een met matrassen opgevuld wagentje geplaatst en legden de reis in groote snelheid af. Men vleit zich dat die snelheid tot vijf en dertig á veertig mijlen per uur zal kunnen afleggen.

Of deze uitvinding algemeen in toepassing kan komen zal de tijd moeten leeren, maar de proefneming strekt tot een nieuw bewijs dat men op elk middel dat het brievenvervoer kan versnellen steeds ernstig bedacht is, en dat men aan elke poging die daartoe eenigzins kan bijdragen groot gewigt hecht.

— De *Times* bevat eene opgave van het effectief der legers der groote mogendheden; volgens deze opgave telt dat van Oostenrijk 738,444 man en 1088 kanonnen; dat van Pruissen 719,092 man en 1444 kanonnen; dat van Rusland 850,000 man (de kozakken en ongeregelde troepen er onder begrepen) en 1160 kanonnen; dat van Frankrijk 626,482 man en 942 kanonnen (allen koperen en gerayeerd); dat van Engeland 228,240 man en 274 kanonnen.

— Het uurwerk voor de groote tentoonstelling van 1862 is besteld aan een uurwerkmaker van Ludgat-Hill, in de hoofdstad. Het zal zóó groot zijn, dat alleen het uurwerk van het paleis van Westmister daarmede zal kunnen vergeleken worden. De wijzerplaat zal 15 à 20 Engelsche voeten middellijn hebben, en geplaatst worden in het midden van den boog, die den grooten ingang in Cromwell-road zal vormen. De beweging zal zich over eene lengte van 12 en eene breedte van 8 voeten, dus over omstreeks 100 vierk. voeten uitstrekken. Het uurwerk zal 20 voet hoog zijn.

— Het *Athenaeum* meldt, dat Mazzini zich thans onledig houdt met het schrijven van gedenkschriften van zijn leven en zijn tijd, een werk dat veel zal bevatten van de geheime geschiedenis der Europesche gebeurtenissen gedurende de laatste 30 jaren. Naar genoemd blad wijders verneemt, worden door signor Daelli, van Milaan, de staat- en letterkundige werken van Mazzini bijeenrenzameld, welke hij zich voorstelt in ongeveer twaalf deelen uit te geven.

— De ex-koning van Napels heeft eene schitterende en kostbare kroon met edelgesteenten en smaragden van eene Engelsche dame, lady Gersey, gemalin van een lid der Tory-partij, ontvangen.

— Te Wiesbaden werd dezer dagen een Engelsche knaap door een zekeren Wijnhandelaar Ritzel aldaar mishandeld. De vader van den knaap leverde deswege eene aanklagt in, en noemde bij de teregtzitting den heer Ritzel een lafaard. De laatste werd ten slotte tot eene boete van gulden, en de eerste tot eene boete van 6 gulden 5 kr. veroordeeld. De *Times* slaat deswege — even als bij de Macdonald-geschiedenis — de alarmtrom en raadt zijne landgenooten, voortaan Wiesbaden even als Bonn te mijden.

FRANKRIJK.

Parijs, 17 Sept. De heer de Persigny heeft heden zijne ministeriële portefenille weder overgenomen en zijne werkzaamheden aanvaard.

— Generaal Klapka is van zijne reis naar Londen teruggekeerd; hij zal hier eenige dagen vertoeven voordat hij naar Genève terugkeert. Men zegt, dat hem dezelfde betrekking in America is aangeboden, welke door generaal Garibaldi is geweigerd en voegt er bij, dat hij, overtuigd, dat Hongarije zijne diensten niet vóór het aanstaande voorjaar noodig heeft, dit aanbod heeft aangenomen.

— Zoo als bekend is, heeft don Juan van Bourbon alhier en te Londen eene leening uitgeschreven. Daar de obligatiën tot zeer lage prijzen werden uitgegeven, zoo heeft alhier de justitie er zich mede bemoeid, daar men vermoeden had van opligterij. Verscheidene personen zijn gearresteerd en op een bankier rusten zware vermoedens; hij is nog niet in hechtenis genomen, doch er is huiszoeking bij hem gedaan. Men zegt, dat de Spaansche ambassade der regering heeft verzocht deze zaak te onderzoeken.

— De *Gazette de France* meldt uit Marseille, dat er aldaar eene weddingschap is aangegaan tusschen een Engelschman en een Franschman, beloopende 25,000 fr. De eerstgenoemde beweert, dat Frans II in de maand November weder in het bezit van zijn troon zal zijn. De Franschman neemt aan, dat dit zal gebeuren, doch veel later dan in November.

— In eene onlangs gehouden vergadering der Société Libre d'Emulation de Commerce et de l'Industrie der Beneden Seine te Rouen las Dr. Dumesnil een vertoog voor over de zijns inziens hoogstverderfelijke gewoonte van het tabakrooken, en wees daarbij aan hoe die gewoonte algemeen zoo sterk toeneemt, dat de tabak voortbrengende landen ter naauwernood in de behoefte kunnen voorzien. Zelfs in America neemt het verbruik sterker toe dan de teelt. Engeland, waar geen tabak groeit, verbruikt jaarlijks 15.000,000 kilogrammes, en in de laatste tien jaren is het verbruik aldaar met een vierde vermeerderd. Te Hamburg, waar de bevolking de 250,000 zielen niet overtreft, worden dagelijks gemiddeld 40,000 sigaren gerookt, en in Denemarken is het gemiddeld verbruik twee kilogrammes per hoofd voor de geheele bevolking. In Nederland is het nog grooter. In Oostenrijk vindt men 100,000 acres grond met tabak beplant, en in het jaar 1854 bedroeg het verbruik van tabak over de geheele wereld 253,000,000 kilogrammes, of nagenoeg negen oncen voor ieder persoon. Dr. Dumesnil rekende verder uit dat, aangezien de tabak gemiddeld 3 pCt. nicotine bevat, 7,500,000 kilogrammes van dat vergif, weinige droppelen waarvan den dood veroorzaken, jaarlijks gebruikt wordt.

— Volgens *la Gironde* van Bordeaux, heeft de keizer te Biarritz een verzoekschrift om gratie van Mirès ontvangen. Volgens eene andere lezing zou hij den keizer verzocht hebben, ingeval zijne voorziening in cassatie mogt worden verworpen, zich naar een *maison de santé* en later naar America te mogen begeven.

— Het *journal des Debats* bevat het volgende berigt uit Genua:

»Het is ontegenzeggelijk waar, dat de gezant der Noordelijke Americaansche staten bij het Belgische hof zich op Caprera bevindt. Hij heeft de stoomboot *Dante* voor 2500 francs afgehuurd, om deze reis te ondernemen. Gisteren is de boot, die geregeld om de acht of veertien dagen Caprera aandoet, alhier aangekomen; aan boord bevinden zich Menotte Garibaldi en zijn broeder, die verschillende aankoopen komen doen. De schoonbroeder van den generaal, de heer Conzo, heeft een brief van generaal Garibaldi ontvangen, waarin deze goede berigten wegens zijn welstand geeft, maar met geen woord van America rept. Echter weet ik, door een goed ingelicht persoon, dat de koning een brief van Garibaldi heeft ontvangen, waarin hij verlof vraagt om naar America te gaan".

— Als een bewijs, hoe weinig nieuws er is, kan dienen dat de dagbladen de volgende eend mededeelen:

»Iemand, die van het kamp van Chalons is gekomen, berigt het volgende geval, waarvan hij ooggetuige was. Deze anecdote, even waar als waarschijnlijk, deelt een trek van heldenmoed mede, welke verdiend vereeuwigd te worden.

»De keizer hield eene revue over de infanterie. Eensklaps zag hij een tamboer, die slechts één arm had. —»»Waar is uw linkerarm?"" vraagde de keizer. —»»Te Solferino, Sire!"" —»» Vierhonderd francs pensioen uit mijne privaat-kas."" —»» En indien ik de andere verloor, sire?"" —»»Dit,"" zeide de keizer, hem het officierskruis van het legioen van eer wijzend. Gedecoreerd!"" riep de tamboer uit, en door zijne geestdrift weggesleept, trok hij zijn sabel en hieuw zich den regterarm af.

De dagbladen voegen er niet bij, of hij den sabel vasthield met den arm, dien hij te Solferino verloren had, dan wel met dien, welken hij met den sabel afhakte.

— Voor het hof van assises van het departement Sarthe is een man van 67 jaar veroordeeld, wegens het schaken van een meisje van 16 jaar.

WEST-INDIË.

Een Nederlandsch schip opgebragt. — Den 1 April 1861 is de Nederlandsche schoener *Generaal Piar*, kapt. Gerrit, door den Venezolaanschen oorlogschoener *Carabobo* aangehouden en te Maracaibo opgebragt, onder de volgende omstandigheden, welke de *Curaçaosche Courant* mededeelt.

De *Generaal Piar* vertrok den 11 Maart te voren van Rio Hacha, met bestemming naar Curaçao. Den 18den daaraanvolgende, op een afstand van 35 mijlen van Macolla, zag men een Venezolaanschen oorlogs-schoener aankomen. Hierop liet de schipper de vlag hijschen, ten einde den schoener als Nederlandsch vaartuig te doen kennen. De kommandant van den schoener liet echter eerst een los schot en weinige oogenblikken daarna twee schoten met scherp geladen op de *Generaal Piar* lossen, zoodat de kogels over het dek vlogen. Op deze vijandelijken aanval liet de schipper de zeilen neêrlaten, waarna hij aangehouden en genoodzaakt werd zijne boot te water te laten en zich met twee matrozen aan boord van den oorlogschoener te begeven, alwaar hij zijne scheepspapieren, die allen in de beste orde waren, vertoonde en een lang verhoor van den kommandant moest ondergaan, waarna deze hem wilde noodzaken zijn zeebrief af te geven, hetgeen echter door hem geweigerd werd. De beide matrozen werden aan boord van den oorlogschoener gehouden en de schipper werd onder geleide van een detachement gewapende manschappen aan boord van de *Generaal Piar* teruggebragt. Tegen den uitdrukkelijken wil van den schipper werden vervolgens de supercarga en de passagiers in de boot van de *Generaal Piar* onder gewapend geleide aan boord van den oorlogschoener overgebragt, waar zij als gevangenen buiten alle gemeenschap in het ruim geworpen werden, met een schildwacht voor den ingang, terwijl hun dezen dag zeer slecht voedsel verstrekt werd.

Intusschen had de *Generaal Piar* nog steeds de Hollandsche vlag waaijende en bevond zich ten noorden van het eiland Aruba, toen de kommandant van de gewapende magt aan boord den schipper wilde dwingen die vlag neêr te halen, hetgeen echter door hem volstandig geweigerd werd; de genoemde kommandant liet toen door een zijner soldaten de Hollandsche vlag neêrhalen.

Den 16den werd de *Generaal Piar*, op last van de kommandant des oorlogschoeners, door de gewapende bezetting aan boord aan de kust van Paraguana geankerd, en vervolgens, na dat de evengenoemde kommandant eene dépêche naar de stad Coro had gezonden, te Maracaibo opgebragt, waar hij te 5 uren 's middags van den 20sten ten anker kwam.

Het vaartuig ten anker zijnde, werd allernaauwkeurigst onderzocht, doch er zijn geene wapens of ammunitie hoegenaamd aan boord gevonden, behalve drie oude geweren, die, met vergunning van het bestuur van Curaçao, aan boord gevoerd werden. De supercarga en de passagiers zijn dienzelfden dag te Maracaibo in de gevangenis geworpen, alwaar hun zelfs geen voedsel werd gegeven. Des morgens van den 21sten werd de schipper met een militair detachement van boord gehaald en naar het provinciaal gouvernementshuis gebragt, alwaar men hem nogmaals in verhoor nam. Des avonds van dien dag werden de scheepskok en twee scheepsjongens op last van den kommandant van den oorlogschoener van boord gehaald, doch den volgenden dag weder teruggezonden.

Op grond van dit alles heeft de schipper bij den Nederlandschen vice-consul te Maracaibo protest aangeteekend.

Deze heeft hem te kennen gegeven, dat, ten gevolge van het gebeurde, het gouvernement van Maracaibo bereid was eene som te betalen welke billijk zou gevonden worden ter vergoeding van de geleden schade en nadeelen, en ook om eenentwintig salutschoten te doen ter voldoening van de schending der vlag. De schipper gaf aan den vice-consul zijn voornemen te kennen om het vaartuig te abandonneren voor rekening van wien het mogt aangaan; hierop heeft deze hem ten antwoord gegeven, dat indien hij schipper, het bevel over den meergenoemden schoener *Generaal Piar* niet wilde hernemen en de passagiers daarvan terug aan boord ontvangen, hij consul zich niet verder met de zaak zoude bemoeijen en dat de schipper alsdan alle regt op den schoener zou verliezen. Om deze reden heeft de schipper zich weder met het bevel over den schoener belast, ten einde dien naar zijne bestemming over te brengen, tot welk einde hij de vereischte uitklaring van de bevoegde autoriteiten heeft verkregen.

's Avonds voor het vertrek van den oorlogschoener *Carabobo* van Maracaibo, kwam de kommandant van dat vaartuig aan boord van den *Generaal Piar* en gaf in het openbaar te kennen, dat het hem bekend was dat het laatstgenoemde schip behoorlijk uitgeklaard zou vertrekken, maar dat hij het, op dezelfde plaats waar hij het genomen had, weder zou opwachten; en naar het scheen, deed hij deze verklaring van een aantal bedreigingen vergezeld gaan.

Men verzekert, dat het gouvernement van Curaçao de Nederlandsche regering heeft aangezocht, om van het Venezolaansche gouvernement voldoening te vragen voor den hoon, der Nederlandsche vlag aangedaan.

ZEE- EN HANDELSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR
November	8	Nederlandsch	Nederland en Oranje	P. C. Rosier	Batavia	7 Nov.	Amsterdam
„	—	„	Guurtje en Maria	J. Kraut	„	6 „	Rotterdam
„	—	Hamburg	Marco Pollo	H. C. Jansen	Foochow	2 Oct.	Falmouth
„	9	„	Johannes Stoll	R. M. Koch	Singapore	18 „	Batavia
„	—	„	Rhein	Boster	Hamburg	5 Julij	Singapore
„	—	Engelsch	Hespeake	H. Venus	Whampoa	16 Oct.	Londen
„	10	Fransch	Singapore	Gilsmil	Singapore	23 „	Bordeaux
„	—	Engelsch	Queen of Ocean	Wm. Ellison	Shanghaij	3 „	Londen
„	11		Ceylon				
„	—	Bremer	John Lange	J. Lamke	Batavia	10 Nov.	New-York
»	—	Amerikaansch	Borneo	G. F. Baneld	Singapore	25 Oct.	Port Louis
»	12	Engelsch	Britannia	J. H. Seart	Foochow	17 „	Londen
„	—	„	Ocean Mail	J. Thomson	„	12 „	„
»	—	„	Southern Cross	W. H. Manley	Foochowfoo	5 „	„
„	—	Deensch	Theodor en Julie	C Lorensen	„	— „	Eng. Kanaal

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
November	13	Ned. Indisch	bark	Oedjong Pandan	Lim Goanling	Palembang	21 Sept.	Coulster.
„	—	„	schoen.	Toeiok Aldjoesoer	Said Alkaf	Tagal	2 Nov.	„
„	—	„	„	Padang	Tan Imsoeij	Samarang	28 Oct.	Buijs, Jacobsen & Co.
„	14	Nederlandsch	bark	Wilhelmina	Ihnen	Bombaij	10 „	van Ommeren, Rueb & Co.
„	15	Ned. Indisch	„	Anis Balhair	Sech Soenkar	terug uit Zee		Coulster.
„	—	Gouv	stooms.	Java	H. F. Bernosten	Banjermassing		
„	—	Ned. Indisch	„	Padang	A. Guijot	Borneo Westk.		W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
November	14	Nederlandsch	schip	Rotterdam	H. Poort	Nederland
„	—	„		Hollandia	C. C. Ruige	Indramaijo, Tagal en Samarang
„	—	Ned. Indisch	bark	Anoer Salim	Said Madshie	Cheribon
„	—	Engelsch		Gertrude	W. Adleij	Singapore
„	—	Hamburg	schip	Helios	P. Hansen	Soerabaija
„	15	Nederlandsch	bark	Jacoba Helena	Swart	Nederland
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	G. A. Neije	Singapore
„	—	„	„	Makasser	J. C. Bierings	Samarang en Soerabaija
„	—	„	bark	Fathool Rachman	Said Ba-alie	Grissee via Samarang
„	—	„	„	Ellen Banka	Oeij Liangtik	Cheribon via Muntok
„	—	„	brik	William	A. N. de Jong	Soerabaija
„	16	Nederlandsch	bark	Theodora Machtilda	D. Boelhouwer	Samarang
„	—	Ned. Indisch	schoen.	Toeiok Aldjoesoer	Said Alkaf	Palembang

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Scheveningen	S. van der Velde	Soerabaija	B. Kopersmit & Co.
„	„	Loopuit	van der Hidde		Landberg, Hezoet de Bie & Co.
„	schip	Jacoba Cornelia Clasina	Delcliseur		Schimmelpenninck & Co.
„		Cornelia	G. de Vries	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
„	bark	Nieuw Lekkerland	Hoffman		„
„	„	Wilhelmina	Ihnen	Soerabaija	„
„	„	Johanna Maria	P. J. Dam	Samarang	J. Cezard & Co.
„	schip	Kortenaar	A. Glazener		„
„	„	Stad Leijden	van de Poll	Amsterdam	Dümmler & Co.
Ned. Indisch	schoener	Bintang Toedjoe*	Tan Hing		Coulster.
„	bark	Fathool Main*	Sech Bamasmoes	Lampongs	„
„	„	Assilanie*	Said Segaf	Samarang	„
„	brik	Marzoek*	Sech Bagawie		„
„	bark	Idroesie*	Sech bin Bahier		„
„	„	Oedjong Pandan*	Lim Goanling	Palembang	„
„	„	Anis Balhair*	Sech bin Soenkar		„
„	„	Pictura*	H. Leonhardt		W. Cores de Vries.
„	„	Djelanie*	Said bin Alie	Palembang	Buijs, Jacobsen & Co.
„	brik	Kalliemas*	Sech Boegies	Palembang en Muntok	„
„	schoener	Padang*	Tan Imsoeij	Muntok	„
Engelsch	bark	Eliza Thornton*	Maxwell		Martin, Dyce & Co.
„	„	Eleonora*	Boxter	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
Hanover	schip	Kroonprins Ernst August*	P. C. Wilder		J. F. van Leeuwen & Co.
Amerikaansch	bark	Rosette*	Pierce		Paine, Stricker & Co.
„	schip	Ceylon*	Sampson		Dümmler & Co.
Hamburg	bark	Johanna Stoll*	R. M. Koch	Soerabaija	B. Kopersmit & Co.

Aangekomen schepen te *Soerabaija*.

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN
November	4	Nederlandsch	bark	Anna	Pok	Batavia
„	—	Ned. Indisch	„	Helen Louisa	Metselaar	Grissee
„	—	„	„	Koningin der Nederlanden	Lewis	Banjermassing
»	—	„	„	Draag	Braina	Sumanap
„	—	Amerikaansch	„	Seargo	Howes	Batavia
„	5	Nederlandsch	„	Noordster	Lutegn	„
„	—	„	„	Elizabeth & Jacoba	Lukas	Amsterdam
„	—	Ned. Indisch	„	Balhair	Adul Rachman	Banjermassing
„	7	Ned. Indisch	bark	Rachmanie	Marzoek Osman	Grissee
„	8	„	„	Sarie Almashoor	Mohamed Llassin	Banjermassing.
„	—	„	stooms.	Oenarang	van Hulstijn	Batavia.
„	—	Engelsch	bark	R. D. Thornton	Sinclair	„
„	—	Ned. Indisch	„	Hing Aan	Pa Badie	Balie.
„	—	„	„	Fathool Manan	Sech Alkatrie	„
„	—	Nederlandsch	„	Telegraph	Roelufs	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
November	1	Engelsch	bark	Adelicia	Hoepwood	Pasoeroean
„	—	Ned. Indisch	„	Venus	Jan	Balie
„	3	Amerikaansch	„	Philomela	Ellms	Golf van Perzie
„	—	Engelsch	„	Mariah	Pholp	Manila
„	—	Ned. Indisch	„	Aloosmanie	Sech Bahasoean	Poelo Laut
„	—	„	„	Hoksing	Ong Tiang Tjien	Singapore
„	4	Nederlandsch	„	Baron van Hardenbroek	van Rossum	Nederland
„	5	„	„	Tjieliugaie	Ouwehand	Pasoeroean
„	—	„	„	van der Palm	Markus	Nederland
„	6	„	„	S. van Heel	Dietz	Pasoeroean
„	—	„	„	Metalen Kruis	Zuurdeeg	„
„	—	Ned. Indisch	„	Howathien	Koesnil	Samarang
„	7	„	stooms.	Batavia	Neye	Samarang
„	—	Nederlandsch	bark	Jacob Roggeveen	Vos van Marken	Pasoeroean
„	—	„	„	Koninkl. Ned. Yachtclub	Zack	Probolingo
„	8	„	„	de Zwaan	van Hemert	„
„	—	„	„	Anna	Bock	Pasoeroean
»	—	„	„	Antonia Petronella	Voorendijk	Probolingo
„	—	Ned. Indisch	„	Rose Marie Louise	Tan Lianh Sing	Grissee

In lading liggende schepen te *Soerabaija*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Hamburg	bark	Antonia	Bock	ck	Fraser, Eaton & Co.
Nederlandsch	„	Willem Daniel	de Jong	Nederland	„
„	„	Telegraph	Roelufs	„	»
Engelsch	„	Seargo	Howes		„
Nederlandsch	„	Weltevreden	Duinker	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Antonia Petronella	Voorendijk	„	„
„	„	Nova Zembla	Hordijk	„	„
„	„	Admiraal van Heemskerk	Koning	„	B. Kopersmit & Co.
„	„	Elizabeth & Jacoba	Lukas	Makasser	„
»	„	Heilige Vincentius van Paulo	Varten	Nederland	E. ten Brink & Co.
Engelsch	„	Swan	Craig	Balie	Hill, Brockman & Co.

Aangekomen schepen te *Wijnkoopsbaai*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Oct. 22	Ned.	schip	Maria Anna.........	van Monnom.	Anjer

Vertrokken schepen van *Wijnkoopsbaai*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Oct 22	Ned.	schip	Maria Anna..........	van Monnom.	Rotterdam

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov. 5	N. I.	schoen.	Toelok Aldjoesoor....	Said Alkaf...	Tagal
„ 6	Ned.	„	Otto	Rotgans......	Batavia

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 4	N. I.	bark	Hairot Barie	Sech Arfan...	Soerabaija
„ —	„	„	Fathus Serner.......	Sech Bakreso.	Samarang
„ 6	„	schoen.	Toelok Aldjoesoor....	Said Alkaf...	Batavia

Aangekomen schepen te *Indramaijoe*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov. 4	N. I.	bark	Tartar	Kiaugkong ...	Pecalongan
„ —	„	schoen.	Padaug	Tan Imsoeij..	Cheribon
„ —	„	bark	Kimwan	Lie Tjin Ing.	„
„ —	Amerik.	schip	Wild Rover.........	Crowell jr....	Batavia

Vertrokken schepen van *Indramaijoe*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 4	N. I.	bark	Soeijgoan............	Tio Tingkiat..	Rembang
„ —	„	schoen.	Almas	Amat.........	Muntok

Vertrokken schepen van *Grissee*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV	NAAR
Nov. 1	N. I.	brik	Vernon	Ehrencron ...	Poelo Laoet
„ 2	„	bark	Heden Loiusa.......	Metzelaar	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Probolingo*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Nov. 1	N. I.	brik	Risgil Hair	Sech Gaman..	Sumbawa
„ 3	Ned.	bark	Estafette	Oepkes.......	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Probolingo*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Nov. 2	N. I.	brik	Risgilil air.........	Sech Gaman..	Pasoeroean

Marktprijzen.

Te BATAVIA, den 14 November 186.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia.........ꝑ legg.	55.—	60.—	aer. afdoening.
Casia, Vera..........	....	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben..........	65.—	....	nominaal.
Foelie N°. 1 Benkoelsche....	30.—	....	weinig handel
Gom Elastiek.........ꝑ pic.	70.—	....	met afdoeningen.
„ Benzoin..........	35.—	65.—	geen transactien.
„ Dammar.........ꝑ pic.	21 —	24.—	met verkoopen.
Gutta Percha..........	....	....	niets op de plaats.
Huiden, Koe..........	3.—	4.—	zonder vraag.
„ Buffel..........ꝑ st.	3.25	4 25	naar kwaliteit.
Indigo..........	4,60	....	zeer gewild.
Japan Boomwas..........	40 —	....	nominaal.
Kampher. Japan per Baie....	....	....	niet voorhanden.
Klapper Olie	22.--	23.—	verkoopen voor cons.
Koffij, Java..........	35.50	....	Paman. oogst.
Padang..........	36.50	....	kl. afdoeningen.
Koper, Japansch..........	72.32	....	op vendutie verk.
Kruidnagelen..........per pd.	46.—	....	met verkoopen.
Noteumuscaat No. 1 Benk....	50.—	70 —	nominaal.
Peper, zwarte..........	16.—	16. 50	afgedaan.
„ witte..........	30.—	....	„
Rotting, Banjermassing.......	8.—	10.—	
„ Padang..........	6.—	....	met verkoopen.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	205.—	....	afgedaan.
„ Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	160.—	geringe voorraad.
„ „ „ 2e „........	125.—	130.—	levendig vraag.
„ Carga..........	125.—	....	geen voorraad.
Sandelhout..........	7.—	....	niet voorradig.
Sapanhout Manila in Entrep.	6.—	....	nominaal
„ Java........per pic.	3.—	....	
Suiker No. 16..........	14.25	15.—	afgedaan
Tabakbladeren	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde..........	6.—	....	geen omzettingen.
Tin	85.—	—......	met afdoeningen.
Was, Timor..........	190.—	....	begeerd.

BATAVIA, 14 *November* 1861.

Import-artikelen bleven echter nog in dezelfde ongunstige stemming en werden onze voorraden tevens weder beduidend vermeerderd, zoodat op eene spoedige verlevendiging bij het invallen der Westmousson weinig hoop bestaat.

INVOEREN.

Lijnwaden. Wij noteeren thans *Hollandsche Madapollams* 5/4 *f* 5.—, 6/4 *f* 6.10 @ *f* 6.15, 7/4 *f* 6.90 8/4 *f* 7.20 en *Calicots* 5/4 *f* 4.80 @ *f* 4.90, 6/4 *f* 5.80 @ *f* 5.90, 7/4 *f* 6.50 @ *f* 6.60. Voor eerstgenoemd artikel bleef de vraag gering en slechts weinige afdoeningen werden tot stand gebragt, terwijl voor het laatste de vraag geheel schijnt op te houden. Van *Engelsche witte Katoenen* werden eenige transactiën bekend tot ongeveer laatste noteeringen. In *Ruwe* ging echter ook niets om. *Hollandsche witte Shirtings* zonder vraag en prijzen nominaal; ruwe zonder handel. In *Engelsche witte do.* ging in de laatste dagen weinig of niets van de hand, doch werden de gewilde kwaliteiten hooger gehouden. *Ruwe* genieten ook niet de minste attentie. *Cambrics* in de ordinaire soorten onverkoopbaar. No. 24 voor de betere kwaliteit met meer vraag van *f* 3.30 tot *f* 3.75. No. 30 @ 36 met ruime toevoeren en verminderende vraag. *Adrianopel effen rood Katoen* geniet levendige vraag, doch kunnen wij nog geene verbetering der prijzen melden, 5/4 geldt *f* 9.— @ *f* 11.50, 6/4 *f* 13.— @ *f* 15.— naar Kwaliteit. *Gedrukte Goederen* gaan thans zéér moeijelijk van de hand, doordien het saisoen voorbij is. *Ginghams* zonder de minste vraag. *Battick doeken* genieten thans eenige vraag, ook *Kain pandjangs* van goede patronen, doch andere artikelen blijven verlaten. *Weefgoederen* weinig gewild, alleen voor doeken begint zich eenige meerdere attentie te vertoonen. *Drillings*, hollandsche ruwe *f* 7.50 @ *f* 8.— voor goede kwaliteit gewild. *Amerikaansche* bleven ontbreken. *Engelsche f* 6.75 @ *f* 7.25 voor passende soorten. *Ruw garen* zonder navraag en nominaal op *f* 110 @ *f* 120 ꝑ picol te noteeren. *Adrianopel rood garen* met weinig vraag voor het oogenblik en slechts tot lagere prijzen verkoopbaar. *Groen-* en *oranje garen* no. 40 met afnemend debiet. *Naaigarens* met ruim voorziene markt en weinig koopers.

Metalen. *Zweedsch IJzer f* 11.— @ *f* 11.50 ꝑ picol, met grooten voorraad en langzamen verkoop. Van *Engelsche soorten* blijft de markt ruim voorzien en toont zich daarvoor mede weinig kooplust. *Bloklood* met weinig vraag en aangeboden tot *f* 18.—. *Bladlood* tot *f* 25.— verkoopbaar. *Compositie spijkers* tot *f* 90.— slechts langzaam afgedaande. *Hollandsch Bladkoper* met voorraad, nominaal *f* 105.— @ *f* 115.— genoteerd. *Engelsche dito f* 110.— @ *f* 112.—. *Geel metaal f* 95.— @ *f* 100.—. *Zweedsch Staal f* 12.— @ *f* 13.— ꝑ tob, nominaal met overvoerde markt. *Zink* in bladen tot *f* 26.— @ *f* 28.— verkoopbaar. *blik* met voorraad en langzaam tot *f* 20.— @ *f* 21.— afgaande. *IJzeren Spijkers* bij goede assortimenten tot *f* 17.— @ *f* 18.— te plaatsen.

Provisiën en Dranken. *Engelsch Bier* op fust @ *f* 75.— moeijelijk te plaatsen. *Afgetapt dito* met ruim voorziene markt en weinig begeerd. *Hollandsch Pijpenbier* onverkoopbaar. *Haantjes* tot *f* 7.— @ *f* 7.25 ꝑ dz. verkoopbaar, andere soorten naar evenredigheid. Naar goede *Cognac* blijft eenige vraag bestaan. *Genever* met zeer ruimen voorraad en langzaam afgaande. Het merk *AVH* blijft tot *f* 11.50 aangeboden. *Bordeaux Wijnen* in kisten verkoopbaar tot vorige noteeringen. In Holland afgetapte wijnen niet gewild. Fijne *Rhijnwijnen* bij kleine partijtjes te plaatsen; ordinaire soorten overvoerd. *Portwijn* zoowel op fust als afgetapt op halve flesschen gewild. *Madeira* met ruim en voorraad en met lagere aanbiedingen. *Champagne* uiterst moeijelijk van de hand te zetten. *Wijngazijn* nu en dan te plaatsen tot *f* 30 ꝑ Oxhoofd. *Selterswater* op halve kruiken tot *f* 10.50 afgedaan. *Boter* met zeer ruime toevoeren en weinig koopers, zoodat voor puike en goed gerenommeerde merken slechts moeijelijk *f* 11.— @ *f* 12.— te maken is. *Hammen* met grooten voorraad en tot *f* 4.— aangeboden. *Kaas* van goede kwaliteit gewild, doch thans niet hooger dan *f* 4.— @ *f* 4.50 aantenemen. *Gezouten Vleesch* en hollandsch @ *f* 60.—, buitenlandsch *f* 45.—, beiden overvoerd. *Spek*, hollandsch *f* 60.—, buitenlandsch *f* 35.— onverkoopbaar. *Amerikaansch Meel f* 30.— @ *f* 32.—, hollandsch *f* 28.— @ *f* 30.— voor goede kwaliteit te plaatsen. *Olijfolie* tot *f* 13.— @ *f* 14.— gewild. *Provisiën in blik* 25 à 30 pCt. avans op factuur.

Diversen. *Propatria Papier* zonder navraag. *Vensterglas f* 10.— @ *f* 11.— naar gelang van dimensiën en kwaliteit. *Glazen dakpannen* tot *f* 14.— @ *f* 15.— langzaam afgaande. *Lijnolie* ruim voorzien en niet hooger dan *f* 12.— te noteeren. *Arakleggers* met toenemenden voorraad en zonder koopers; tot *f* 20.— @ *f* 22.— aangeboden. *Zeildoek* gezocht, voor Hollandsche prima soort biedt men *f* 42.—. *Touwwerk* met afnemenden voorraad en meerdere vraag. *Terpentijn Olie* ruim voorradig en te vergeefs tot *f* 10.— @ *f* 11.— aangeboden. *Lood-* en *Zinkwit* langzaam afgaande. *Geassorteerde Verwen* gewild. *Eau de Cologne* van *f* 2.— tot *f* 6½ ꝑ dz. naar kwaliteit afgaande. *Hollandsche Goeniezakken* 40 à 60 cts. ꝑ ps. *Kompositie Kaarsen f* 16.— @ *f* 18.— met gereede vraag. *Zweedsch Teer f* 16.— @ *f* 18.— schaarsch. *Koolteer f* 7.— @ *f* 8.— ruim voorradig.

Steenkolen Engelsche @ *f* 20,— ꝑ ton en Australische @ *f* 17.— ꝑ ton laatst afgaande van boord te ontvangen.

UITVOEREN.

Batavia **Arak.** Met eenige kleine afdoeningen tot *f* 55.— en *f* 60.— ꝑ legger doch thans zeer schaarsch en zelf tot dien prijs moeijelijk verkrijgbaar. In Sept. en October werden 300 leggers uitgevoerd naar Nederland **Cubeben.** Niet aangeboden en op *f* 65.— nominaal genoteerd. **Gom Elastiek.** Laatste verkoop @ *f* 70.—. Men biedt thans *f* 66.— @ *f* 67.— ꝑ pikol; de uitvoer naar Nederland gedurende de twee laatst verloopene maanden bedroeg 2426 pikols. **Gom Dammar.** Met afdoening naar gelang der kwaliteit tot *f* 21.— en *f* 24.— ꝑ pikol. **Bindrotting.** Bandjermassing met verkoopen tot *f* 8.— @ *f* 10.—. Padang *f* 6.— ꝑ pikol. **Foelie No. 1.** Benkoelen met weinig handel; laatste afdoening @ *f* 30.—. **Muscaatnoten** No. 1 *f* 50.— @ *f* 70.— ꝑ pikol. **Kruidnagelen.** Met verkoopen tot *f* 46.— ꝑ pikol. **Peper.** Zwarte *f* 16.— @ *f* 16½ met eenige afdoeningen. Witte *f* 30.—. **Huiden.** Buffel *f* 3.25 @ *f* 4.25 verkoopbaar, naar gelang van wigt en kwaliteit. Koe *f* 3.— @ *f* 4.— zonder vraag. **Indigo.** Te Samarang afgedaan tot *f* 4.60 ꝑ Amst. pd. Bij schaarsch voorziene markt blijft veel vraag bestaan en houdt men thans op *f* 4.75. Gedurende de maanden September en October werden naar Nederland uitgevoerd 48014 Amst. pd. **Koffij.** Java zeer schaarsch, laatste afdoeningen @ *f* 35½. Padang *f* 36.50, doch mede zonder aanbiedingen. De uitvoer uit onze havens gedurende de bovengenoemde maanden bedroeg naar Nederland 32139 pikols. **Suiker.** Hier ter plaatse weinig in voorraad en tot *f* 15.— voor p. m. 7000 picols afgedaan. Van Soerabaija meldt men ons de volgende transactiën gedurende de laatste maand:

1,200	picols uitgezochte nummers	leverbaar	Soerabaija	@ *f*	15.—
2,000	» gewone uitlevering	»	»	»	14¾.
20,000	» »	»	»	»	14½.
12,000	» »	»	Passoeroean	»	14½.
2,000	» »	»	»	»	14¼.

terwijl later nog 20.000 picols moeten afgedaan zijn tot *f* 15,—, de uitvoer van dit produkt bedroeg in de twee laatste maanden naar Nederlandsche havens 90730 pikols.

Rijst. Prima Batavia met kleinen voorraad en tamelijk begeerd wordt thans genoteerd op *f* 150.— @ *f* 160.— ꝑ koijang. Tweede soort *f* 140.— @ *f* 150.— en Cargo *f* 125.— @ *f* 130.—, bestaande voor deze twee laatste soorten levendige vraag. De Uitvoer als boven bedroeg 32455 picols.

VRACHTEN.

Vrachten bleven nagenoeg op hetzelfde standpunt, doch hadden de laatste afdoeningen ꝑ *Zingra* en *Helios* tot *f* 100.— voor Suiker plaats.

Sedert ons jongste berigt vonden nog de volgende bodems emplooi, als:

Hollandia (holl.) *f* 105.— voor Suiker, *f* 95.— voor Koffij en *f* 112.50 voor ligte goederen, van hier naar Amsterdam. *Kandanghauer* (Holl.) *f* 102.50 voor Suiker, *f* 100.— voor Koffij, *f* 90.— voor Thee en *f* 30.— voor Tin van Samarang en Pekalongan naar Amsterdam. *Prins Regent* (Pruiss) *f* 102.50 voor Suiker, *f* 97.50 voor Koffij @ *f* 110.— voor Huiden en ligte goederen van Samarang naar Rotterdam. *Zeemans hoop* (Holl.) *f* 105 voor Suiker @ *f* 120.— voor Arak van Tagal en Pekalongan naar Rotterdam. *Nova Zembla* (Holl.) *f* 105.— voor Suiker, *f* 115.— voor Huiden en *f* 95.— voor Tabak, van Soerabaija naar Rotterdam. *Eliza Thornton* (Eng.) laadt voor eigenaars rekening. *Zingra* (Eng.) *f* 100.— voor Suiker en Koffij @ *f* 110.— voor Huiden van Samarang, Soerabaija en Probolingo naar Rotterdam. *Helios* (Hamb.) *f* 100.— voor Suiker, *f* 120.— voor Arak @ *f* 110.— voor ligte goederen, van hier en Soerabaija naar Amsterdam. *Caroline* (Zweed.) £ 4.10/- voor Suiker naar Groot Britannie met 5/- extra naar het vaste land te Soerabaija en Passoeroean te laden naar het Kanaal voor orders.

Onbevracht blijven thans nog slechts: **Hollandsche.** *Cornelia, Stad Leijden.* **Hannoversche.** *Kroonprins Ernst August.* **Engelsche.** *Elionora.* **Oldenburgsche.** *U. Thyen.*

Wisselkoers. Door particulieren werd uitsluitend tot 100½ pCt. op *Holland* afgegeven. Op *Engeland* 6/md. zigt werd *f* 11.65 @ *f* 11.70 ꝑ £ bedongen. Op *China* vonden geene afdoeningen plaats en noteert men *f* 2.65 ꝑ dollar nominaal. Op *Singapore* met kleine afdoeningen @ *f* 2.62 ꝑ dollar. Op *Calcutta f* 124.— ꝑ 100 CRs. nominaal.

Spetien. *Hollandsche Gouden Ducaten* oude *f* 7.—, nieuwe *f* 6.10, met verkoopen. *Engelsche Souvereinen f* 12.60. *Australische* do. *f* 12.25. *Dubloenen* roode *f* 38.—, geele *f* 42.—. *Tien Gulden Stukken f* 10.25. *Spaansche Pilaar Dollars* ontbreken. *Mexicaansche Dollars f* 2.70. *Australisch Goud in staven f* 40.— @ *f* 45.— ꝑ reaal, naar gelang van gehalte.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN 9 TOT 11 NOVEMBER 1861.

Aanvoer.

Van Calcutta per Eng. schip *Gertrude*, gez. Adleij, agt. Arathoon.

3300 tarwe, 50 bn. goenie zakken, 99 kn. zeep, 20 bn. saffloer, 17 kn. smeer, 108 zakk. zwart en 230 do. coriander zaad, 80 do. poetjoek, 177 pakk. touwwerk, 100 do. garen, 65 do. was, *Agancer*.
7 pakk. was, *Arathoon*.
200 zakk. tarwe, *Thomas en co.*
500 vn. harst, Elliot ......
4 kn. glazen knoopen, *Order*.
5 kn. papier, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*

Van Rotterdam per Ned. bark *Johanna Maria*, gez. Dam, agt. J. Cezard en co.

4 kn. manufact., *Niederer en co.*
100 md. min water, 3 kn. pendules, *van Vleuten*.
2 vn. haring, *van Ommeren, Rueb en co.*
1 kt. modewaren, 100 vs. gez. groentens, 97 ks. eetwaren, 15 vs. amandelen, 21 kn. instrumenten, 2 do. coralen, 11 do. zeep en parfumerien, 1 do. lucifers, 5 do. spijkers, 4 do. tinnen lepels, 4 do. zeep, 2 do. kramerijen, 4 do. speelgoed, *Leon en Reiss*.
10 kn. lucifers, *E. Moormann en co.*
15 kn. kat. modewaren, 2 do. sokken, 5 do. speelgoed, 86 do. kramerijen, 2 do. hoeden 10 do. eetwaren, 45 do. glaswerk, 2 do. speelkaarten, 1 kt. zijde en modewaren, 3 kn. hoeden en parfumerien, 14 bn. kurken, 48 kn. provisien, 500 vs. staal; 101 kn. aardewerk, 7 do. kleederen, hoeden en petten, 22 coll. kramerijen en kleedingstukken, 1 kt. sokken, 100 kn. sla-olie, 50 vn. wijn, *Gumprich en Strauss*.
2 kn. speelkaarten, 1 kt. kramerijen, 1 do. koper, ijzerwerk en lantaarns, *H. en A. Straus*.
1 kt. provisien, 1 do. diversen, 50 vn. porcelein, 3 kn. hoeden, *Bertrand en co.*
5 kn. modewaren, *Oger, Frères*.
3 kn. verguld hout, 40 md. min water, 9 kn. spiegels, *Willem de Jong*.
2 kn. diversen, 50 led. leggers, *J. Cezard en co.*
120 kn. kaarsen, *C. Baare en G. Kinder*.
200 vs. boter, 1 kt. kramerijen, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
251 coll. provisien, 25/1 en 25/2 keld. genever, 22 roll. zeildoek, *Gezagvoerder*.
6 vs. specie, 170 bn. koffij zakken, 50/m steenen, *N. H. M.*
14 coll. gouv. goederen, *Gouvernement*.

Voor Samarang.

434 coll. diversen, ...

Van Nederland per Ned. bark *Zeemanshoop*, gez. Phaff, agt. van Ommeren, Rueb en co.

200 keld. genever, 50 do. lijnolie, 100 vs. loodwit, 1 md. borstelwerk, *Agenten*.

Van Singapore via Riouw en Muntok per Ned. Ind. stoomb. *Macasser*, gez. Bieringa, agt. W. Cores de Vries.

90 ps. houtwerken, 58 do. ijzeren bouten, 7 kn. opium, 39 balken, *Agenten*.
60 kn. opium, *N. H. M.*
1 kt. goud, *Said Babsie*.
44 boss touw, 25 kn. vuurwerk, *Edgar*.
1 kt. goud, *Said Achmat Bafagie*.
5 kn. ruwe zijde, 1 kt. goud, *Said Moh. Batrie*.
10 bn. goenie, 1 kt. specie, *Martin, Dyce en co.*
1 kt. goud, *Said Achmat Aijdiet*.
6 kn. manufact., *Niederer en co.*
1 kt. goud, *Sech Abdulla Assan*.
3 kn. ijzerwerk, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
3 kn. opium, *Borneo Comp. Limited*.
1 kt. gouddraad, *E. Moormann en co.*
1 kt. hoeden, *Gezagvoerder*.

Van Nederland per Ned. schip *Jacoba Cornelia Clasina*, gez. Delclisur, agt. Schimmelpenninck en co.

3 kn. wijn, *Diepenheim*.
2 medicijnen, *Vlaming Kiebert*.
2 bn. manufact., *Order*.
100 ks. wijn, 25 vn. bier, 25/1 en 50/2 led. leggers, 109 hammen, *Schimmelpenninck en co.*
12 kn. wijn, 20 do. olie, 36 do. manufact., *Pandel en Stiekens*.
10 vs. boter, 1000 ks. zeep, 73 coll. manufact., *E. Moormann en co.*
200 vs. boter, 15 kn. en 2 md. provisie, 200 ps. hammen, 10 vs. spek, *J. Cezard en co*
100 vn. bier, *Engelhard en co.*
2 bn. en 2 coll. woll. goederen, 2 kn. zijden modewaren, 2 do. knoopen, 120 do. kramerijen, potlooden en parfumerien, 11 kn. en 5 vn. vertinde lepels, 2 kn. naalden, 19 do. parfumerien, 6 do. tafelgoed, 4 do. lampen, 1 kt. sarongs, 20 kn. en 45 coll. ijzerwerk, enz. en messen, 6 kn. manufact. 5565 stav. ijzer, *C. Bahre en G. Kinder*.
7 kn. speelgoed, 50 md. min water, 14 kn. diversen, *Wehrij, Wille en co.*
30 vn. bier, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
2 kn. eetwaren, *Huisz*.
200 vs. loodwit, *Paine, Stricker en co.*
60 md. min water, *J. Cezard en co.*
200 hammen, 10 vs. spek, 148 coll. manufact., *Busing, Schröder en co.*
20 bn. zakken, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
100 kn. wijn, *B. van Leeuwen en co.*
100 vs. boter, *J. F. van Leeuwen en co.*
50 led. leggers, 50 vs. boter, 30 md. min water, 50 keld. lijnolie, 30 hammen, 1 md. likeur, *Order*.
5 vs. zilver munt, 373 coll. diversen, 40 roll. lood, 6 vn. .... 7 blokk. zink, 81½ staaf. soldeertin, *N. H. M.*

Voor Soerabaija.

9 ijzeren pijpen, 200 vs. boter, 50 vn. bier, 25 kn. olijf olie, 100 ks. koopmanschappen, 50/m steenen, ...

Uitvoer.

Naar Nederland via Samarang per Ned. bark *Bellatrix*, gez. Sandberg, agt. J. Cezard en co.
De aan boord gebleven lading van Nederland.

80 pic. rotting, 1100 do. koffij, *N. H. M.*

Naar Amsterdam per Ned. schip *Wilhelmina en Clara*, gez. Abrahamsz, agt. Haager en Schuurman.

400 pic. tin, 75 do. rotting, 6060 do. koffij, 5500,19/100 do. suiker, 800,193/1000 do. thee, *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Kandanghauer*, gez. Zoelt, agt. Haager en Schuurman.

60 hammen, 25 vs. boter, *Aan boord gebleven lading*.
800,240/1000 pic. thee, 110 do. rotting, *N. H. M.*
200 pic. kadranghout, *Haager en Schuurman*.

Naar Nederland via Pecalongan per Ned. schip *Maassluis*, gez. Post, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

3 kn. geweven stof, 40 pic. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland via Tagal per Ned. bark *Zeemanshoop*, gez. Phaff, agt. van Ommeren, Rueb en co

100 led. leggers, *van Beresteijn*.

Voor Nederland.

125 pic. rotting, 540 do. rijst, *van Ommeren, Rueb en co.*

Naar Nederland per Brem schip *Johann Lange*, gez. Lamke, agt. C. Bahre en G. Kinder.

80 legg. arak, 270 pic. rijst, 331 do. peper, 50 do. rotting, 200 do. gomdammer, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
374 pic. rotting, 3994 do. suiker, 250 legg. arak, 1500 ps. buffelhuiden, 3 kn. jap. goederen, 20 do. agar agar, 5 coll. diversen, *C. Bahre en G. Kinder*.
2 kn. jap. goederen, *Haasman*.
5817,50/100 pic. rijst, *Arnold Bik*.
12600 pic. rijst, *Jellinghaus*.

Naar Nederland per Ned. 3 mast schoen. *Mary Goddard*, gez. Haring, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

5 kn. jap. goederen, *John Pryce en co.*
10 pic. foelie, *Hunter, Houghton en co.*
15 kn. gember, *S. B. van Kleeff en co.*
1 kt. jap. goederen, 2 kn. ananas, 1 kt. thee, *Leon en Reiss*.
3 kn. vanille, 2000 pic. koffij, 6 do. notenmuskaat, 60 do. rotting, 110 pond. indigo, 20 coll. div. provisien, 4 fl. bessensap, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
6 coll. provisien, 5 hammen, 4 kazen, 1/2 ank. terpentijn, 2 md. bier en water, *van Maanen en co.*
3998,87/100 pic. suiker, *Jacobson en co.*
1 kt. lakwerk, *Aan boord gebleven lading*.

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Nicolaas Witsen*, gez. de Roever, agt. B. Koperamit en co.
De aan boord gebleven lading van Nederland.

143,86/100 pic. tin, *N. H. M.*

Naar Padang en Priaman per Ned. Ind. bark *Hindostan*, gez. Said bin Segaf Almaknoen.

11 ps. led. kisten, 25/100 pic. en 2,78/100 do. en 80/100 do. koperwerk, 40 ps. schoenen, 10 do. muilen, *Lading van Grissee voor Padang*.
440 koij. gouv. zout, 4 pic. uijen, 71 do. katjang, *Lading van Pamakasan voor Priaman*.
30 corg. sarongs, 5 do. muilen, 6 do. schoenen, 60 pic. tamarinde, *Van Sumanap voor Priaman*
3 corg zadels, 70 ps. leidsels, 55/m sigaren, 3 pic. gedoengs, 8 do. werk, 1420 zakk. ...... 1 kt. diversen, 15 ps. bamb werk, 4 tromm. beschuit, *Van Samarang voor Padang*
13 kn. manufact., uit entrep., 7 bn. zakk. 3 kn. coralen, 2 do. tjeloes, *C. Bahre en G. Kinder*.
3 kn. schrijfbehoeften, 1 kt. ruwe katoen, *N. H. M.*
1000 marmer steenen, 1 rijtuig, 10 roll. wasdoek, 10 ploegen, *Dümmler en co.*
20 bn. garen, 5 kn. sarongs, *Busing, Schröder en co.*
45 kn. jap. goederen, *Gellerman*.
10 kn. gedr. katoen, 3 do. doeken, *Martin, Dyce en co.*
5 kn. staal, 8 do. manufact., 1 kt. garen, uit entrep., *Engelhard en co.*
16 kn. kramerijen, 1 kt. jap. goederen, 3 kn. sardijntjes, 2 do. lantaarns, 1 kt. zadels, *Hagedorn, Plump en co.*
2 bn. gedr. katoen, *Arnold en Zonen*.
139 pic. dammer, *Purvis en co.*

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.